

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Contents

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय पद पाठे संहितायां
सप्तमं काण्डं 3

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – सत्रजातनिरूपणं.....3

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय पद पाठे संहितायां सप्तमं काण्डं

7.3 सप्तमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – सत्रजातनिरूपणं

7.3.1.1

प्रजवं वा एतेन यन्ति यद्-दशममहः पापावहीयं वा एतेन भवन्ति
यद्-दशममहर्षो वै प्रजवं यतामपथेन प्रतिपद्यते यः स्थाणुं हन्ति
यो भ्रेषं न्येति स हीयते स यो वै दशमेऽहन्नविवाक्य उपहन्यते स
हीयते तस्मै य उपहताय व्याह तमेवान्वारभ्य समश्नुतेऽथ

यो व्याह स - [] 1

7.3.1.1 - Padam

प्रजवमिति प्र - जवम् । वै । एतेन । यन्ति । यत् । दशमम् ।
अहः । पापावहीयमिति पाप - अवहीयम् । वै । एतेन । भवन्ति ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

यत् । दशमम् । अहः । यः । वै । प्रजवमिति प्र – जवम् । यताम् ।
अपथेन । प्रतिपद्यत इति प्रति – पद्यते । यः । स्थाणुम् । हन्ति ।
यः । भ्रेषम् । न्येतीति नि – एति । सः । हीयते । सः । यः । वै ।
दशमे । अहन् । अविवाक्य इत्यवि – वाक्ये । उपहन्यत
इत्युप-हन्यते । सः । हीयते । तस्मै । यः । उपहतायेत्युप-हताय ।
व्याहेति वि – आह । तम् । एव । अन्वारभ्येत्यनु – आरभ्य ।
समिति । अश्नुते । अथ । यः । व्याहेति वि – आह । सः । 1 (50)

7.3.1.2

हीयते तस्माद्-दशमे ऽहन्नविवाक्य उपहताय न व्युच्यमथो
खल्वाहुर्यज्ञस्य वै समृद्धेन देवाः सुवर्गं लोकमायन् यज्ञस्य
वृद्धेनासुरान् पराऽभावयन्निति यत् खलु वै यज्ञस्य समृद्धं तद्-
यजमानस्य यद्वृद्धं तद्भ्रातृव्यस्य स यो वै दशमेऽहन्नविवाक्य
उपहन्यते स एवाति रेचयति ते ये बाह्या दृशीकवः – [] 2

7.3.1.2 - Padam

ही॒यते॑ । तस्मा॑त् । द॒श॒मे॑ । अ॒ह॒न् । अ॒वि॒वा॒क्य॑ इ॒त्य॒वि॑ – वा॒क्ये॑ ।
उ॒प॒ह॒ता॒ये॒त्यु॒प॑ – ह॒ता॒य॑ । न । व्यु॒च्य॑मि॒ति॒ वि॒-उ॒च्य॑म् ॥ अ॒थो॑ इ॒ति॑ ।
ख॒लु॑ । आ॒हुः॑ । य॒ज्ञ॒स्य॑ । वै । स॒मृ॒द्धे॒ने॒ति॒ सं॑ – ऋ॒द्धे॒न॑ । दे॒वाः॑ ।
सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः॑ – ग॒म् । लो॒क॒म् । आ॒य॒न् । य॒ज्ञ॒स्य॑ । व्यु॒द्धे॒ने॒ति॑
वि॒ – ऋ॒द्धे॒न॑ । अ॒सु॒रा॒न् । प॒रे॒ति॑ । अ॒भा॒व॒य॒न् । इ॒ति॑ । य॒त् । ख॒लु॑ ।
वै । य॒ज्ञ॒स्य॑ । स॒मृ॒द्ध॒मि॒ति॒ सं॑ – ऋ॒द्ध॒म् । त॒त् । य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ । य॒त् ।
व्यु॒द्ध॒मि॒ति॒ वि॒-ऋ॒द्ध॒म् । त॒त् । भ्रा॒तृ॒व्य॒स्य॑ । सः॑ । यः॑ । वै । द॒श॒मे॑ ।
अ॒ह॒न् । अ॒वि॒वा॒क्य॑ इ॒त्य॒वि॑ – वा॒क्ये॑ । उ॒प॒ह॒न्य॑त इ॒त्यु॒प॑ – ह॒न्य॑ते ॥
सः॑ । ए॒व॑ । अ॒ती॒ति॑ । रे॒च॒य॒ति॑ । ते॑ । ये॑ । बा॒ह्याः॑ ।

दृ॒शी॒क॒वः॑ । 2 (50)

7.3.1.3

स्यु॒स्ते॑ वि॒ ब्रू॒यु॒र्य॒दि॒ तत्र॑ न वि॒न्दे॒यु॒रन्तः॑ स॒द॒सा॒द् व्यु॒च्यं॑ यदि॒ तत्र॑ न
वि॒न्दे॒यु॒र्गृ॒ह॒प॒ति॒ना॑ व्यु॒च्यं॑ तद् व्यु॒च्य॑मे॒वाथ॑ वा ए॒तथ् सर्प॑रा॒ज्ञि॒या
ऋ॒ग्भिः॑ स्तु॒व॒न्ती॒यं॑ वै सर्प॑तो॒ रा॒ज्ञी॑ यद्वा अ॒स्यां॑ किं चा॒र्च॑न्ति

यदानृ॑चुस्तेनेय॑ꣳ सर्प॑रा॒ज्ञी॑ ते यदे॒व किं॑ च वा॒चा

ऽऽनृ॑चुर्यदतोऽध्यर्चि॑तार – [] 3

7.3.1.3 - Padam

स्युः॑ । ते॑ । वी॒ति॑ । ब्रू॒युः॑ । यदि॑ । तत्र॑ । न । वि॒न्देयुः॑ ।

अ॒न्तस्स॑दसादित्यन्तः॑ – स॒दसा॑त् । व्यु॒च्यमि॑ति वि-उच्य॑म् । यदि॑ ।

तत्र॑ । न । वि॒न्देयुः॑ । गृ॒हप॑तिनेति॑ गृ॒ह – प॒तिना॑ । व्यु॒च्यमि॑ति वि-

उच्य॑म् । तत् । व्यु॒च्यमि॑ति वि – उच्य॑म् । ए॒व । अथ॑ । वै । ए॒तत् ।

सर्प॑राज्ञिया इति॑ सर्प – रा॒ज्ञियाः॑ । ऋ॒ग्भि॑रित्यूक् – भिः ।

स्तु॒वन्ति॑ । इ॒यम् । वै । सर्प॑तः । रा॒ज्ञी॑ । यत् । वै । अ॒स्याम् ।

किम् । च॑ । अ॒र्चन्ति॑ । यत् । आ॒नृ॑चुः । तेन॑ । इ॒यम् । सर्प॑राज्ञीति॑

सर्प॑-राज्ञी । ते । यत् । ए॒व । किम् । च॑ । वा॒चा । आ॒नृ॑चुः । यत् ।

अतो॑धि । अ॒र्चि॑तारः । 3 (50)

7.3.1.4

-स्तदु॑भयमाप्त्वा ऽव॒रु॒ध्योत् ति॑ष्ठामेति॑ ताभि॒र्मन॑सा स्तुवते॒ न वा

इ॒माम॑श्चरथो॑ नाऽश्च॑तरीरथः॑ स॒द्यः पर्या॑प्तुमर्हति॑ मनो॒ वा इ॒माꣳ

सद्यः पर्याप्तुमर्हति मनः परिभवितुमथ ब्रह्म वदन्ति परिमिता वा
 ऋचः परिमितानि सामानि परिमितानि यजूष्यथैतस्यैवान्तो
 नास्ति यद्-ब्रह्म तत् प्रतिगृणत आ चक्षीत स () प्रतिगरः । 4

7.3.1.4 - Padam

तत् । उभयम् । आप्त्वा । अवरुध्येत्यव – रुध्य । उदिति । तिष्ठाम ।
 इति । ताभिः । मनसा । स्तुवते । न । वै । इमाम् । अश्वरथ
 इत्यश्व – रथः । न । अश्वतरीरथ इत्यश्वतरी – रथः । सद्यः ।
 पर्याप्तुमिति परि-आप्तुम् । अर्हति । मनः । वै । इमाम् । सद्यः ।
 पर्याप्तुमिति परि – आप्तुम् । अर्हति । मनः । परिभवितुमिति
 परि-भवितुम् । अथ । ब्रह्म । वदन्ति । परिमिता इति परि-मिताः ।
 वै । ऋचः । परिमितानीति परि – मितानि । सामानि । परिमितानीति
 परि – मितानि । यजूषि । अथ । एतस्य । एव । अन्तः । न ।
 अस्ति । यत् । ब्रह्म । तत् । प्रतिगृणत इति प्रति – गृणते । एति ।
 चक्षीत । सः () । प्रतिगर इति प्रति – गरः । 4 (51)

(व्याह स – दृशीकवो – ऽर्चितारः – स – एकं च) (A1)

7.3.2.1

ब्रह्मवादिनो वदन्ति किं द्वादशाहस्य प्रथमेनाहृत्विजां यजमानो
वृद्ध इति तेज इन्द्रियमिति किं द्वितीयेनेति प्राणानन्नाद्यमिति किं
तृतीयेनेति त्रीनिमान् लोकानिति किं चतुर्थेनेति चतुष्पदः पशूनिति
किं पञ्चमेनेति पञ्चाक्षरां पङ्क्तिमिति किञ् षष्ठेनेति षड् ऋतूनिति
किञ् सप्तमेनेति सप्तपदाञ् शक्वरीमिति – [] 5

7.3.2.1 - Padam

ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति । किम् । द्वादशाहस्येति
द्वादश – अहस्य । प्रथमेन । अह्ना । ऋत्विजाम् । यजमानः । वृद्धे ।
इति । तेजः । इन्द्रियम् । इति । किम् । द्वितीयेन । इति । प्राणानिति
प्र – अनान् । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । इति । किम् । तृतीयेन ।
इति । त्रीन् । इमान् । लोकान् । इति । किम् । चतुर्थेन । इति ।
चतुष्पद इति चतुः-पदः । पशून् । इति । किम् । पञ्चमेन । इति ।
पञ्चाक्षरामिति पञ्च – अक्षराम् । पङ्क्तिम् । इति । किम् । षष्ठेन ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

इति॑ । षट्॑ । ऋ॒तून् । इति॑ । किम् । स॒प्त॒मे॒न॑ । इति॑ । स॒प्त॒प॒दा॒मि॒ति॑
स॒प्त॒ – प॒दा॒म् । श॒क्व॒री॒म् । इति॑ । 5 (50)

7.3.2.2

कि॒म॒ष्ट॒मे॒ने॒त्य॒ष्टा॒क्ष॒रां॑ गाय॒त्री॒मि॒ति॑ किं॑ न॒व॒मे॒ने॒ति॑ त्रि॒वृ॒त॒ꣳ स्तो॒म॒मि॒ति॑
किं॑ द॒श॒मे॒ने॒ति॑ द॒शा॒क्ष॒रां॑ वि॒रा॒ज॒मि॒ति॑ कि॒मे॒का॒द॒शे॒ने॒त्ये॒का॒द॒शा॒क्ष॒रां॑
त्रि॒ष्टु॒भ॒मि॒ति॑ किं॑ द्वा॒द॒शे॒ने॒ति॑ द्वा॒द॒शा॒क्ष॒रां॑ ज॒ग॒ती॒मि॒त्ये॒ता॒व॒द्वा॑ अ॒स्ति॑
या॒व॒दे॒तद् – या॒व॒दे॒वा॒स्ति॑ त॒देषां॑ वृ॒द्धे॑ । 6

7.3.2.2 - Padam

कि॒म् । अ॒ष्ट॒मे॒न॑ । इति॑ । अ॒ष्टा॒क्ष॒रा॒मि॒त्य॒ष्टा॑ – अ॒क्ष॒रा॒म् । गाय॒त्री॒म् ।
इति॑ । कि॒म् । न॒व॒मे॒न॑ । इति॑ । त्रि॒वृ॒त॒मि॒ति॑ त्रि॒ – वृ॒त॒म् । स्तो॒म॒म् ।
इति॑ । कि॒म् । द॒श॒मे॒न॑ । इति॑ । द॒शा॒क्ष॒रा॒मि॒ति॑ द॒श॑ – अ॒क्ष॒रा॒म् ।
वि॒रा॒ज॒मि॒ति॑ वि॒ – रा॒ज॒म् । इति॑ । कि॒म् । ए॒का॒द॒शे॒न॑ । इति॑ ।
ए॒का॒द॒शा॒क्ष॒रा॒मि॒त्ये॒का॒द॒श॑ – अ॒क्ष॒रा॒म् । त्रि॒ष्टु॒भ॒म् । इति॑ । कि॒म् ।
द्वा॒द॒शे॒न॑ । इति॑ । द्वा॒द॒शा॒क्ष॒रा॒मि॒ति॑ द्वा॒द॒श॑ – अ॒क्ष॒रा॒म् । ज॒ग॒ती॒म् ।
इति॑ । ए॒ता॒व॒त् । वै । अ॒स्ति॑ । या॒व॒त् । ए॒त॒त् । या॒व॒त् । ए॒व ।

अस्ति॑ । तत् । ए॒षाम् । वृ॒द्धे । 6 (41)

(शक्वरीमित्ये - कचत्वारिंशच्च) (A2)

7.3.3.1

ए॒ष वा आ॒प्तो द्वा॒दशा॒हो यत् त्रयो॑दशरात्रः॒ समा॒नञ् ह्येत॑दह॒र्यत्
प्रा॒यणी॑यश्चोद॒यनी॑यश्च॒ त्र्यति॑रात्रो भवति॒ त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒षां
लो॒का॒ना॒माप्त्यै॑ प्रा॒णो वै प्र॑थमोऽति॒रात्रो॑ व्या॒नो द्वि॒तीयो॑ ऽपान॒स्तृती॑यः
प्रा॒णापा॒नो-दा॒नेष्वे॒वान्नाद्ये॑ प्रति॒ तिष्ठ॑न्ति॒ सर्व॑मायु॒र्यन्ति॑ य ए॒वं
वि॒द्वाञ्स-स्त्रयो॑दशरात्र-मा॒सते॑ तदाहु॒र्वाग्वा॑ ए॒षा वि॒तता॑ - [] 7

7.3.3.1 - Padam

ए॒षः । वै । आ॒प्तः । द्वा॒दशा॒ह इति॑ द्वा॒दश - अ॒हः । यत् ।
त्रयो॑दशरात्र इति॒ त्रयो॑दश - रा॒त्रः । समा॒नम् । हि । ए॒तत् ।
अ॒हः । यत् । प्रा॒यणी॑य इति॒ प्र - अ॒यनी॑यः । च । उ॒दय॑नीय
इत्यु॑त् - अ॒यनी॑यः । च । त्र्यति॑रात्र इति॒ त्रि - अ॒तिरा॑त्रः ।
भव॑ति । त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒षाम् । लो॒का॒ना॒म् । आ॒प्त्यै॑ ।
प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । वै । प्र॑थमः । अ॒तिरा॑त्र इत्यति - रा॒त्रः ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

व्या॒न इति॑ वि – अनः॑ । द्वितीयः॑ । अपान॑ इत्यप-अनः॑ । तृतीयः॑ ।
प्राणा॑पानोदानेष्विति॑ प्राणापान – उदानेषु॑ । एव । अन्नाद्य
इत्यन्न – अद्ये॑ । प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति॑ । सर्वम्॑ । आयुः॑ । यन्ति॑ । ये ।
एवम्॑ । विद्वाँ॑सः । त्रयोदश॑रात्रमिति॑ त्रयोदश – रात्रम्॑ । आसते॑ ।
तत् । आहुः॑ । वाक् । वै । एषा॑ । विततेति॑ वि – तता॑ । 7 (50)

7.3.3.2

यद् द्वादशा॑हस्तां विच्छिन्द्यु॑र्यन्मध्ये॑ ऽतिरात्रं॑ कुर्यु॑रुपदासु॑का
गृहपते॑र्वाख् स्या-दुपरि॑ष्ठाच्छन्दो॑मानां महाव्रतं॑ कुर्वन्ति॑ संततामे॒व
वाचम॑व रुन्धते॑ऽनुपदासु॑का गृहपते॑र्वाग्-भवति॑ पशवो॒ वै छन्दो॑मा
अन्नं॑ महाव्रतं॑ यदुपरि॑ष्ठाच्छन्दो॑मानां महाव्रतं॑ कुर्वन्ति॑ पशुषु॑ चैवान्नाद्ये॑
च प्रति॑ तिष्ठन्ति॑ । 8

7.3.3.2 - Padam

यत् । द्वादशा॑ह इति॑ द्वादश – अहः॑ । ताम् । वीति॑ । छिन्द्युः॑ । यत् ।
मध्ये॑ । अतिरात्र॑मित्यति-रात्रम्॑ । कुर्युः॑ । उपदासु॑केत्युप – दासु॑का ।
गृहपते॑रिति॑ गृह – पतेः॑ । वाक् । स्यात् । उपरि॑ष्ठात् ।

छन्दो॑मानामि॑ति छन्दः॑ – माना॑म् । महा॑व्रतमि॑ति महा – व्रत॑म् ।
 कुर्व॑न्ति । संत॑तामि॑ति सं-तता॑म् । ए॒व । वाच॑म् । अवे॑ति । रुन्ध॑ते ।
 अनु॑पदासु॒केत्यनु॑प – दासु॑का । गृह॑पतेरि॑ति गृह – पतेः॑ । वाक् ।
 भव॑ति । पश॑वः । वै । छन्दो॑मा इति॑ छन्दः॑ – माः । अन्न॑म् ।
 महा॑व्रतमि॑ति महा – व्रत॑म् । यत् । उप॑रिष्ठात् । छन्दो॑मानामि॑ति
 छन्दः॑ – माना॑म् । महा॑व्रतमि॑ति महा – व्रत॑म् । कुर्व॑न्ति । पशु॑षु ।
 च । ए॒व । अन्ना॑द्य इत्य॑न्न – अद्ये॑ । च । प्रती॑ति । तिष्ठ॑न्ति । 8 (43)

(वित॑ता – त्रिच॑त्वारि॒शच्च) (A3)

7.3.4.1

आदि॑त्या अ॒काम॑यन्तो-भयो॑र्लोकयो॑र् ऋध्नु॑यामेति॑ त ए॒तं चतु॑र्दशरात्र-
 मप॑श्यन् तमा॑हरन् तेना॑यजन्त॑ ततो॑ वै त उ॒भयो॑-लो॒कयो॑-
 राध्नु॑वन्नस्मि॒श्चा-मुष्मि॑श्च॒ य ए॒वं वि॒द्वाँस-श्चतु॑र्दशरात्रमा॑सत
 उ॒भयो॑रेव॒ लो॒कयो॑र्. ऋध्नु॑वन्त्यस्मि॒श्चा-मुष्मि॑श्च॒ चतु॑र्दशरात्रो भवति
 सप्त॑ ग्राम्या ओष॑धयः सप्ता॑ऽऽ*रण्या उ॒भयी॑षामव॑रुद्ध्यै
 यत् प॑राची॒नानि॑ पृ॒ष्ठानि॑ – [] 9

7.3.4.1 - Padam

आ॒दि॒त्याः । अ॒का॒म॒य॒न्त॒ । उ॒भ॒योः॑ ॥ लो॒क॒योः॑ ॥ ऋ॒ध॒नु॒या॒म॒ । इति॑ ।
ते । ए॒त॒म् । च॒तु॒र्द॒श॒रा॒त्र॒मि॒ति॑ च॒तु॒र्द॒श॒ – रा॒त्र॒म् । अ॒प॒श्य॒न् । त॒म् ।
ए॒ति॑ । अ॒ह॒र॒न् । ते॒न॑ । अ॒य॒ज॒न्त॒ । त॒तः॑ । वै । ते । उ॒भ॒योः॑ ॥
लो॒क॒योः॑ ॥ आ॒र्ध॒नु॒व॒न् । अ॒स्मि॒न् । च॒ । अ॒मु॒ष्मि॒न् । च॒ । ये ।
ए॒व॒म् । वि॒द्वा॒ꣳसः॑ । च॒तु॒र्द॒श॒रा॒त्र॒मि॒ति॑ च॒तु॒र्द॒श॒ – रा॒त्र॒म् । आ॒स॒ते॑ ।
उ॒भ॒योः॑ ॥ ए॒व॒ । लो॒क॒योः॑ ॥ ऋ॒ध॒नु॒व॒न्ति॑ । अ॒स्मि॒न् । च॒ । अ॒मु॒ष्मि॒न् ।
च॒ । च॒तु॒र्द॒श॒रा॒त्र॒ इति॑ च॒तु॒र्द॒श॒ – रा॒त्रः॑ । भ॒व॒ति॑ । स॒प्त॒ । ग्रा॒म्याः॑ ।
ओ॒ष॒ध॒यः॑ । स॒प्त॒ । आ॒र॒ण्याः॑ । उ॒भ॒यी॑षाम् । अ॒व॒रु॒ध्या॑ इ॒त्य॒व॒-रु॒ध्यै॑ ।
यत् । प॒रा॒ची॒ना॒नि॑ । पृ॒ष्ठा॒नि॑ । 9 (50)

7.3.4.2

भ॒व॒न्त्य॒मु॒मे॒व॒ तै॒र्लो॒क॒म॒भि॑ ज॒य॒न्ति॑ यत् प्र॒ती॒ची॒ना॒नि॑ पृ॒ष्ठा॒नि॑ भ॒व॒न्ती॒म॒मे॒व॒
तै॒र्लो॒क॒म॒भि॑ ज॒य॒न्ति॑ त्र॒य॒स्त्रि॒ꣳशौ॑ म॒ध्य॒तः॑ स्तो॒मौ॑ भ॒व॒तः॑ सा॒म्रा॒ज्य॑मे॒व॒
ग॒च्छ॒न्त्य॒धि॒रा॒जौ॑ भ॒व॒तो॒ऽधि॒रा॒जा॑ ए॒व॒ स॒मा॒ना॒नां॑ भ॒व॒न्त्य॒ति॒रा॒त्रा॒व॒भि॒तो॑
भ॒व॒तः॑ परि॒गृ॒ही॒त्यै॑ । 10

7.3.4.2 - Padam

भवन्ति॑ । अ॒मुम् । ए॒व । तैः॑ । लो॒कम् । अ॒भीति॑ । ज॒यन्ति॑ । यत् ।
प्र॒तीची॑नानि । पृ॒ष्ठानि॑ । भवन्ति॑ । इ॒मम् । ए॒व । तैः॑ । लो॒कम् ।
अ॒भीति॑ । ज॒यन्ति॑ । त्र॒यस्त्रिं॑शाविति॑ त्रयः – त्रिं॑शौ । म॒ध्यतः॑ ।
स्तो॒मौ॑ । भवतः॑ । सा॒म्राज्य॑मिति॑ सां – रा॒ज्यम् । ए॒व । ग॒च्छन्ति॑ ।
अधि॑राजावित्यधि – रा॒जौ । भवतः॑ । अधि॑राजा इत्यधि – रा॒जाः ।
ए॒व । स॒माना॑नाम् । भवन्ति॑ । अति॑रात्रावित्यति – रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ ।
भवतः॑ । परि॑गृहीत्या इति॑ परि – गृ॒हीत्यै॑ । 10 (34)

(पृष्ठानि – चतुस्त्रिंशच्च) (A4)

7.3.5.1

प्र॒जाप॑तिः सु॒वर्गं॑ लो॒कमै॑त् तं दे॒वा अ॒न्वाय॑न् ता॒नादि॑त्याश्च
प॒शव॑श्चा॒न्वाय॑न् ते दे॒वा अ॒ब्रुव॑न् या॒न् प॒शून्प॑ाजी॒विष्म॑ त इ॒मे
ऽन्वा॑गमन्निति॑ तेभ्य॑ ए॒तं च॑तु॒र्दश॑रात्रं प्रत्यौ॑हन् त आ॒दि॒त्याः पृ॒ष्ठैः
सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑ऽरोहन् त्र्य॒हाभ्या॑मस्मिन् लो॒के प॒शून् प्र॑त्यौ॑हन्
पृ॒ष्ठैरा॑दि॒त्या अ॒मुष्मि॑न् लो॒क आ॑र्ध्नु॒वन् त्र्य॒हाभ्या॑मस्मिन् – [] 11

7.3.5.1 - Padam

प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॒ प्र॒जा – प॒तिः । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः – ग॒म् । लो॒क॒म् ।
ऐ॒त् । त॒म् । दे॒वाः । अ॒न्वि॒ति॒ । आ॒य॒न् । तान् । आ॒दि॒त्याः । च ।
प॒श॒वः । च । अ॒न्वि॒ति॒ । आ॒य॒न् । ते । दे॒वाः । अ॒ब्रु॒वन् । यान् ।
प॒शून् । उ॒पा॒जी॒वि॒ष्मे॒त्यु॒प – अ॒जी॒वि॒ष्म । ते । इ॒मे । अ॒न्वा॒ग॒म॒न्नि॒त्य॒नु
– आ॒ग॒म॒न् । इ॒ति॒ । ते॒भ्यः । ए॒त॒म् । च॒तु॒र्द॒श॒रा॒त्र॒मि॒ति॒ च॒तु॒र्द॒श॒–रा॒त्र॒म् ।
प्र॒ती॒ति॒ । औ॒ह॒न् । ते । आ॒दि॒त्याः । पृ॒ष्ठैः । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॒ सु॒वः – ग॒म् ।
लो॒क॒म् । ए॒ति॒ । अ॒रो॒ह॒न् । त्र्य॒हा॒भ्या॒मि॒ति॒ त्रि – अ॒हा॒भ्या॒म् ।
अ॒स्मि॒न् । लो॒के । प॒शून् । प्र॒ती॒ति॒ । औ॒ह॒न् । पृ॒ष्ठैः । आ॒दि॒त्याः ।
अ॒मु॒ष्मि॒न् । लो॒के । आ॒ध॒र्नु॒व॒न् । त्र्य॒हा॒भ्या॒मि॒ति॒ त्रि – अ॒हा॒भ्या॒म् ।
अ॒स्मि॒न् । 11 (50)

7.3.5.2

ँलो॒के॒ प॒श॒वो॒ य ए॒वं ॑ वि॒द्वाँ॒स॑ – श्च॒तु॒र्द॒श॒रा॒त्र॒मा॒स॒त उ॒भयो॑रे॒व
लो॒कयो॑र् ऋ॒ध॒नु॒व॒न्त्य॒स्मिँ॑श्चा॒मु॒ष्मिँ॑श्च॒ पृ॒ष्ठैरे॒वाँ॒मु॒ष्मि॒न्
ँलो॒क॑ ऋ॒ध॒नु॒व॒न्ति॒ त्र्य॒हा॒भ्या॒म॒स्मि॒न् ॑ ँलो॒के॒ ज्यो॒ति॒र्गो॑रा॒यु॒रि॒ति॒ त्र्य॒हो

भ॒वती॑यं वा॒व ज्यो॑तिरन्त॒रिक्षं॑ गौ॒रसा॑वायु॒रिमा॑ने॒व लो॒कान॑भ्यारो॒हन्ति॑
यद॒न्यतः॑ पृ॒ष्ठानि॑ स्युर्वि॒विवध॑ꣳ स्यान्मध्ये॑ पृ॒ष्ठानि॑ भवन्ति

सविवधत्वायौ – [] 12

7.3.5.2 - Padam

लो॒के । प॒शवः॑ । ये । ए॒वम् । वि॒द्वाꣳसः॑ । चतु॑र्दशरात्रमि॒ति चतु॑र्दश
-रात्र॑म् । आ॒सते॑ । उ॒भयोः॑ । ए॒व । लो॒कयोः॑ । ऋ॒ध्नुव॑न्ति ।
अ॒स्मिन् । च । अ॒मुष्मि॑न् । च । पृ॒ष्ठैः । ए॒व । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के ।
ऋ॒ध्नुव॑न्ति । त्र्य॒हाभ्या॑मि॒ति त्रि – अ॒हाभ्या॑म् । अ॒स्मिन् । लो॒के ।
ज्यो॑तिः । गौः । आ॒युः । इति॑ । त्र्य॒ह इति॑ त्रि-अ॒हः । भ॒वति॑ । इ॒यम् ।
वा॒व । ज्यो॑तिः । अन्त॒रिक्ष॑म् । गौः । अ॒सौ । आ॒युः । इ॒मान् । ए॒व ।
लो॒कान् । अ॒भ्यारो॑हन्तीत्य॒भि – आ॒रोह॑न्ति । यत् । अ॒न्यतः॑ । पृ॒ष्ठानि॑ ।
स्युः । वि॒विवध॑मि॒ति वि-वि॒वध॑म् । स्यात् । मध्ये॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । भ॒वन्ति॑ ।
स॒वि॒वध॑त्वायेति स॒वि॒वध – त्वा॒य । 12 (50)

7.3.5.3

–जो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीर्यं मध्यतो दधते बृहद्-रथन्तराभ्यां
यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति
तिष्ठन्त्येते वै यज्ञस्याञ्जसायनी सुती ताभ्यामेव सुवर्गं लोकं यन्ति
पराञ्चो वा एते सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि
पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् त्र्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या ()
उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति चतुर्दशैतास्तासां या दश
दशाक्षरा विराडन्नं विराड् विराजैवान्नाद्यमव रुन्धते याश्चतस्रश्चतस्रो
दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवतः परिगृहीत्यै । 13

7.3.5.3 - Padam

ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । ओजः । एव । वीर्यम् । मध्यतः ।
दधते । बृहद्-रथन्तराभ्यामिति बृहत् – रथन्तराभ्याम् । यन्ति । इयम् ।
वाव । रथन्तरमिति रथं – तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव ।
यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति ।
वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा – अयनी । सुती इति ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

ताभ्याम्॑ । ए॒व । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् । य॒न्ति॑ ।
परा॑ञ्चः । वै । ए॒ते । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् ।
अ॒भ्यारो॑हन्तीत्य॑भि – आ॒रोह॑न्ति । ये । प॒राची॑नानि । पृ॒ष्ठानि॑ ।
उ॒पय॑न्तीत्यु॒प – य॒न्ति॑ । प्र॒त्यङ् । त्र्य॒ह इति॑ त्रि – अ॒हः । भ॒वति॑ ।
प्र॒त्यव॑रूढ्या इति॑ प्र॒ति – अ॒वरू॑ढ्यै । अ॒थो इति॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑
प्र॒ति-स्थि॑त्यै () । उ॒भयोः॑ । लो॒कयोः॑ । ऋ॒ध्वा । उ॒दि॒ति । ति॒ष्ठन्ति॑ ।
चतु॑र्दशेति॑ चतुः – द॒श । ए॒ताः । ता॒साम् । याः । द॒श । द॒शाक्ष॑रेति॑
द॒श – अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि – रा॒ट् । अ॒न्नम् । वि॒राडिति॑
वि – रा॒ट् । वि॒राजे॑ति वि – रा॒जा । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न – अ॒द्यम् ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धते॑ । याः । च॒तस्रः॑ । च॒तस्रः॑ । दि॒शः । दि॒क्षु । ए॒व ।
प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । अ॒तिरा॑न्नावि॒त्यति॑ – रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ । भ॒वतः॑ ।
प॒रिगृ॑हीत्या इति॑ प॒रि – गृ॑हीत्यै । 13 (81)

(आ॒धुर्नु॑वन् त्र्य॒हाभ्या॑मस्मिन्थ् – स॒विव॑ध॒त्वाय॑ – प्र॒तिष्ठ॑त्या –
ए॒कत्रिं॑शच्च) (A5)

7.3.6.1

इन्द्रो॑ वै स॒दृङ् दे॒वता॑भिरासीत् स न॒ व्यावृ॑तमगच्छत् स
 प्रजा॑पतिमुपाधावत् तस्मा॑ एतं पञ्चदशरात्रं प्रायच्छत् तमा॑ऽहरत्
 तेना॑यजत ततो॑ वै सौ॑ऽन्याभिर्दे॒वता॑भिर्व्यावृ॑तमगच्छद्य एवं
 विद्वा॑ऽसः पञ्चदशरात्रमासते व्यावृ॑तमेव पाप्मना भ्रातृ॑व्येण गच्छन्ति
 ज्योति॑र्गौरायुरिति त्र्यहो भवती॑यं वाव॑ ज्योति॑रन्तरिक्षं – [] 14

7.3.6.1 - Padam

इन्द्रः॑ । वै । स॒दृङ्ङिति॑ स – दृङ् । दे॒वता॑भिः । आसीत् । सः । न ।
 व्यावृ॑तमिति॑ वि – आवृ॑तम् । अगच्छत् । सः । प्रजा॑पतिमिति॑
 प्रजा – पतिम् । उपेति॑ । अधावत् । तस्मै॑ । एतम् ।
 पञ्चदशरात्रमिति॑ पञ्चदश – रात्रम् । प्रेति॑ । अयच्छत् । तम् । एति॑ ।
 अहरत् । तेन॑ । अयजत । ततः॑ । वै । सः । अन्या॑भिः । दे॒वता॑भिः ।
 व्यावृ॑तमिति॑ वि – आवृ॑तम् । अगच्छत् । ये । एवम् । विद्वा॑ऽसः ।
 पञ्चदशरात्रमिति॑ पञ्चदश – रात्रम् । आसते॑ । व्यावृ॑तमिति॑
 वि – आवृ॑तम् । एव । पाप्मना॑ । भ्रातृ॑व्येण । गच्छन्ति॑ । ज्योतिः॑ ।

गौः । आयुः । इति । त्र्यह इति त्रि – अहः । भवति । इयम् ।

वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । 14 (50)

7.3.6.2

गौरसावायुरेष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्त्यसत्रं वा एतद्-यदछन्दोमं
यच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते
पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पशवः छन्दोमा ओजस्येव वीर्यं
पशुषु प्रति तिष्ठन्ति पञ्चदशरात्रो भवति पञ्चदशो वज्रो वज्रमेव
भ्रातृव्येभ्यः प्र हरन्त्यतिरात्रावभितो भवत इन्द्रियस्य ()

परिगृहीत्यै । 15

7.3.6.2 - Padam

गौः । असौ । आयुः । एषु । एव । लोकेषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति ।
असत्रम् । वै । एतत् । यत् । अछन्दोममित्यछन्दः – मम् । यत् ।
छन्दोमा इति छन्दः – माः । भवन्ति । तेन । सत्रम् । देवताः । एव ।
पृष्ठैः । अवेति । रुन्धते । पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः-मैः । ओजः ।
वै । वीर्यम् । पृष्ठानि । पशवः । छन्दोमा इति छन्दः – माः ।

ओज॑सि । ए॒व । वी॒र्ये॑ । प॒शुषु॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । पञ्च॑दशरात्र
इति॑ पञ्चदश – रात्रः॑ । भ॒वति॑ । पञ्च॑दश इति॑ पञ्च – दशः॑ ।
वज्रः॑ । वज्र॑म् । ए॒व । भ्रातृ॑व्येभ्यः । प्रेति॑ । ह॒रन्ति॑ । अति॑रात्रावित्यति
–रात्रौ॑ । अ॒भितः॑ । भ॒वतः॑ । इन्द्रि॑यस्य () । परि॑गृहीत्या इति
परि॑ – गृहीत्यै॑ । 15 (51) (अ॒न्तरि॑क्ष–मिन्द्रि॑यस्यै–कञ्च) (A6)

7.3.7.1

इन्द्रो॑ वै शि॒थिल॑ इ॒वाऽप्रति॑ष्ठित आसी॒त् सोऽसुरे॑भ्योऽ॒बिभे॑त् स
प्रजा॑पतिमुपा॒ऽधावत्॑ तस्मा॑ ए॒तं पञ्च॑दशरात्रं वज्रं प्राय॑च्छत्
तेना॑सुरान् परा॒भाव्य॑ विजित्य श्रिय॑मगच्छदग्नि॒ष्टुता॑ पाप्मानं॑ निरदहत
पञ्च॑दशरात्रेणौजो बलमिन्द्रि॒यं वी॒र्यमा॑त्मन्नधत्त य ए॒वं वि॒द्वान्सः॑
पञ्च॑दशरात्रमासते भ्रातृ॑व्यानेव परा॒भाव्य॑ विजित्य श्रियं
गच्छन्त्यग्नि॒ष्टुता॑ पाप्मानं॑ नि – [] 16

7.3.7.1 - Padam

इन्द्रः॑ । वै । शि॒थिलः॑ । इ॒व । अ॒प्रति॑ष्ठित इत्यप्रति – स्थितः॑ ।
आसी॑त् । सः । अ॒सुरे॑भ्यः । अ॒बिभे॑त् । सः ।

प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति॒ प्र॒जा – प॒ति॒म् । उ॒पे॒ति॒ । अ॒धा॒व॒त् । तस्मै॑ ॥ ए॒त॒म् ।
 प॒ञ्च॒द॒श॒रा॒त्र॒मि॒ति॒ प॒ञ्च॒द॒श – रा॒त्र॒म् । व॒ज्र॒म् । प्रे॒ति॒ । अ॒य॒च्छ॒त् ।
 ते॒न । अ॒सु॒रा॒न् । प॒रा॒भा॒व्ये॒ति॒ प॒रा – भा॒व्य॒ । वि॒जि॒त्ये॒ति॒ वि – जि॒त्य॒ ।
 श्रि॒य॒म् ॥ अ॒ग॒च्छ॒त् । अ॒ग्नि॒ष्टु॒ते॒त्य॒ग्नि – स्तु॒ता ॥ पा॒प्मान॑म् । नि॒रि॒ति॒ ।
 अ॒द॒ह॒त॒ । प॒ञ्च॒द॒श॒रा॒त्रे॒णे॒ति॒ प॒ञ्च॒द॒श – रा॒त्रे॒ण॒ । ओ॒जः॑ । ब॒ल॒म् ।
 इ॒न्द्रि॒य॒म् । वी॒र्य॑म् । आ॒त्म॒न् । अ॒ध॒त्त॒ । ये॒ । ए॒व॒म् । वि॒द्वा॒ँसः॑ ।
 प॒ञ्च॒द॒श॒रा॒त्र॒मि॒ति॒ प॒ञ्च॒द॒श – रा॒त्र॒म् । आ॒स॒ते॒ । भ्रा॒तृ॒व्या॒न् । ए॒व ।
 प॒रा॒भा॒व्ये॒ति॒ प॒रा – भा॒व्य॒ । वि॒जि॒त्ये॒ति॒ वि – जि॒त्य॒ । श्रि॒य॒म् ।
 ग॒च्छ॒न्ति॒ । अ॒ग्नि॒ष्टु॒ते॒त्य॒ग्नि – स्तु॒ता ॥ पा॒प्मान॑म् । नि॒रि॒ति॒ । 16 (50)

7.3.7.2

र्द॒ह॒न्ते॑ प॒ञ्च॒द॒श॒रा॒त्रे॒णौ॒जो॑ ब॒ल॒मि॒न्द्रि॒यं॑ वी॒र्य॑मा॒त्म॒न् द॒ध॒त॒ ए॒ता॒ ए॒व
 प॒श॒व्याः॑ प॒ञ्च॒द॒श॒ वा अ॒र्ध॒मा॒स॒स्य॑ रा॒त्र॒यो॒र्ध॒मा॒स॒शः॑ सँ॒व॒थ्स॒र
 आ॒प्य॒ते॑ सँ॒व॒थ्स॒रं प॒श॒वो॑ऽनु॒ प्र॒ जा॒य॒न्ते॑ तस्मा॒त् प॒श॒व्या॑ ए॒ता॒ ए॒व
 सु॒व॒र्ग्याः॑ प॒ञ्च॒द॒श॒ वा अ॒र्ध॒मा॒स॒स्य॑ रा॒त्र॒यो॒र्ध॒मा॒स॒शः॑ सँ॒व॒थ्स॒र

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

आ॒प्य॒ते॒ सं॒व॒थ्स॒रः॑ सु॒व॒र्गो॑ लो॒क॒स्तस्मा॑त् सु॒व॒र्ग्या॑ ज्यो॒ति॒र्गो॑रायु॒रिति॑
त्र्य॒हो भ॑वती॒यं वा॑व ज्यो॒ति॒रन्त॑रि॒क्षं – [] 17

7.3.7.2 - Padam

द॒ह॒न्ते॑ । प॒ञ्च॒द॒श॒रा॒त्रेणे॑ति॒ प॒ञ्च॒द॒श – रा॒त्रेण॑ । ओ॒जः॑ । ब॒ल॒म् ।
इ॒न्द्रि॒य॒म् । वी॒र्य॑म् । आ॒त्म॒न् । द॒ध॒ते । ए॒ताः । ए॒व । प॒श॒व्याः॑ ।
प॒ञ्च॒द॒शे॑ति॒ प॒ञ्च – द॒श । वै । अ॒र्ध॒मा॒स॒स्ये॒त्य॒र्ध – मा॒स॒स्य॑ ।
रा॒त्रयः॑ । अ॒र्ध॒मा॒स॒श इ॒त्य॒र्ध॒मा॒स॒-शः॑ । सं॒व॒थ्स॒र इ॒ति सं॒-व॒थ्स॒रः॑ ।
आ॒प्य॒ते । सं॒व॒थ्स॒रमि॑ति॒ सं – व॒थ्स॒र॒म् । प॒श॒वः॑ । अ॒नु । प्रे॒ति ।
जा॒य॒न्ते॑ । तस्मा॑त् । प॒श॒व्याः॑ । ए॒ताः । ए॒व । सु॒व॒र्ग्या॑ इ॒ति
सु॒वः – ग्याः॑ । प॒ञ्च॒द॒शे॑ति॒ प॒ञ्च – द॒श । वै । अ॒र्ध॒मा॒स॒स्ये॒त्य॒र्ध
-मा॒स॒स्य॑ । रा॒त्रयः॑ । अ॒र्ध॒मा॒स॒श इ॒त्य॒र्ध॒मा॒स – शः॑ । सं॒व॒थ्स॒र इ॒ति
सं – व॒थ्स॒रः॑ । आ॒प्य॒ते । सं॒व॒थ्स॒र इ॒ति सं – व॒थ्स॒रः॑ । सु॒व॒र्ग
इ॒ति सु॒वः – गः॑ । लो॒कः॑ । तस्मा॑त् । सु॒व॒र्ग्या॑ इ॒ति सु॒वः – ग्याः॑ ।
ज्यो॒तिः॑ । गौः॑ । आ॒युः॑ । इ॒ति । त्र्य॒ह इ॒ति त्रि – अ॒हः॑ । भ॒व॒ति॑ ।

इ॒यम् । वा॒व । ज्यो॑तिः । अ॒न्तरि॑क्षम् । 17 (50)

7.3.7.3

गौर॑सावायु॑रि॒माने॒व लो॒कान॒भ्यारो॑हन्ति॒ यद॒न्यतः॑ पृ॒ष्ठानि॑ स्युर्वि॒विवध॑ꣳ
स्यान्म॑द्ध्ये॒ पृष्ठानि॑ भवन्ति॒ सविवध॑त्वायौजो॒ वै वी॒र्यं॑ पृ॒ष्ठान्यो॒ज ए॒व
वी॒र्यं॑ मध्य॒तो द॑धते॒ बृहद्-रथ॑न्तराभ्यां॑ य॒न्तीयं॑ वा॒व रथ॑न्तरमसौ
बृह॑दाभ्यामे॒व यन्त्य॑थो॒ अनयो॑रे॒व प्रति॑ तिष्ठन्त्ये॒ते वै य॒ज्ञस्याञ्ज॑साय॒नी
स्रु॒ती ताभ्यामे॒व सु॒वर्गं॑ लो॒कं - [] 18

7.3.7.3 - Padam

गौः । अ॒सौ । आ॒युः । इ॒मान् । ए॒व । लो॒कान् । अ॒भ्यारो॑हन्तीत्य॒भि
-आ॒रोह॑न्ति । यत् । अ॒न्यतः॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । स्युः । वि॒विवध॑मिति
वि - वि॒वध॑म् । स्यात् । मध्ये॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । भव॑न्ति । स॒विवध॑त्वायेति
स॒विवध॑ - त्वाय॑ । ओ॒जः । वै । वी॒र्यम्॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । ओ॒जः । ए॒व ।
वी॒र्यम्॑ । मध्य॒तः । द॑धते । बृह॑द्-रथ॑न्तराभ्यामिति॑ बृह॑त्-रथ॑न्तराभ्याम् ।
यन्ति॑ । इ॒यम् । वा॒व । रथ॑न्तरमिति॑ रथं - तर॑म् । अ॒सौ । बृह॑त् ।
आ॒भ्याम् । ए॒व । यन्ति॑ । अथो॑ इति॑ । अ॒नयोः॑ । ए॒व । प्र॒तीति॑ ।

तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा-
अयनी । सुती इति । ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः – गम् ।

लोकम् । 18 (50)

7.3.7.4

यन्ति पराञ्चो वा एते सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि
पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् न्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या
उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति पञ्चदशैतास्तासां या दश
दशाक्षरा विराडन्नं विराड् विराजैवान्नाद्यमव रुन्धते याः पञ्च पञ्च
दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवत इन्द्रियस्य वीर्यस्य
प्रजायै () पशूनां परिगृहीत्यै । 19

7.3.7.4 - Padam

यन्ति । पराञ्चः । वै । एते । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् ।
अभ्यारोहन्तीत्यभि – आरोहन्ति । ये । पराचीनानि । पृष्ठानि ।
उपयन्तीत्युप – यन्ति । प्रत्यङ् । न्यह इति त्रि – अहः । भवति ।
प्रत्यवरूढ्या इति प्रति – अवरूढ्यै । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

प्रति॑ – स्थि॒त्यै॑ । उ॒भयोः॑ । लो॒कयोः॑ । ऋ॒ध्वा । उ॒दि॒ति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ ।
पञ्च॑दशेति॒ पञ्च॑ – द॒श॑ । ए॒ताः । ता॒साम् । याः । द॒श॑ ।
दशा॑क्षरेति॒ दश॑ – अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि – राट् । अ॒न्नम् ।
वि॒राडिति॑ वि – राट् । वि॒राजेति॑ वि – राजा॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न
– अ॒द्यम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धते॑ । याः । पञ्च॑ । पञ्च॑ । दि॒शः । दि॒क्षु ।
ए॒व । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । अ॒तिरा॒त्रा॒वित्य॑ति – रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ ।
भ॒वतः॑ । इ॒न्द्रि॒यस्य॑ । वी॒र्य॑स्य । प्र॒जाया॑ इति॒ प्र – जा॒यै () ।
प॒शूना॑म् । परि॒गृही॑त्या इति॒ परि – गृ॒हीत्यै॑ । 19 (52)

(ग॒च्छन्त्य॑ग्नि॒ष्टुता॑ पा॒प्मानं॑ नि॒रन्तरि॑क्षं – लो॒कं – प्र॒जायै॑
– द्वे च) (A7)

7.3.8.1

प्र॒जाप॑ति-र॒काम॑यतान्नादः स्या॒मिति॑ स ए॒तꣳ स॑प्तदश॒रात्र॑-म॒पश्य॑त्
तमा॑ऽह॒रत् ते॑ना॒यज॑त् ततो॒ वै सोऽन्ना॑दोऽभव॒द्य ए॒वं वि॒द्वाꣳसः॑
स॑प्तदश-रा॒त्रमा॑सते ऽन्ना॒दा ए॒व भ॑वन्ति पञ्चा॒हो भ॑वति पञ्च॒ वा

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

ऋ॒तवः॑ सँ॒वथ्स॑र ऋ॒तुष्वे॒व सँ॒वथ्स॑रे प्र॒ति ति॑ष्ठन्त्यथो पञ्चाक्ष॑रा
पङ्क्तिः॑ पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाऽव॑ रुन्धते ऽस॒त्रं वा॑ एत- [] 20

7.3.8.1 - Padam

प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा - प॑तिः । अ॒काम॑यत । अ॒न्नाद॑ इत्यन्न - अ॒दः ।
स्याम् । इति॑ । सः । ए॒तम् । स॒प्तद॑शरात्रमिति स॒प्तद॑श - रा॒त्रम् ।
अप॑श्यत् । तम् । ए॒ति । अ॒हरत् । ते॒न । अ॒यज॑त । ततः॑ । वै ।
सः । अ॒न्नाद॑ इत्यन्न - अ॒दः । अ॒भवत् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वाँसः॑ ।
स॒प्तद॑शरात्रमिति स॒प्तद॑श-रा॒त्रम् । आ॒सते॑ । अ॒न्नादा॑ इत्यन्न-अ॒दाः ।
ए॒व । भव॑न्ति । पञ्चा॑ह इति पञ्च - अ॒हः । भव॑ति । पञ्च॑ । वै ।
ऋ॒तवः॑ । सँ॒वथ्स॑र इति सं - व॒थ्स॑रः । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । सँ॒वथ्स॑र
इति॑ सं - व॒थ्स॑रे । प्र॒तीति॑ । ति॑ष्ठन्ति । अथो॑ इति । पञ्चाक्ष॑रेति
पञ्च॑ - अ॒क्षरा॑ । पङ्क्तिः॑ । पाङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वेति॑ ।
रुन्ध॑ते । अ॒स॒त्रम् । वै । ए॒तत् । 20 (50)

7.3.8.2

–द्वदछन्दोमं यच्छन्दोमा भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव
रुन्धते पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि पशवः छन्दोमा ओजस्येव
वीर्यं पशुषु प्रति तिष्ठन्ति सप्तदशरात्रो भवति सप्तदशः प्रजापतिः
प्रजापतेराप्त्या अतिरात्रावभितो भवतोऽन्नाद्यस्य परिगृहीत्यै । 21

7.3.8.2 - Padam

यत् । अछन्दोममित्यछन्दः – मम् । यत् । छन्दोमा इति छन्दः – माः ।
भवन्ति । तेन । सत्रम् । देवताः । एव । पृष्ठैः । अवेति । रुन्धते ।
पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः – मैः । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि ।
पशवः । छन्दोमा इति छन्दः – माः । ओजसि । एव । वीर्यं ।
पशुषु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । सप्तदशरात्र इति सप्तदश – रात्रः ।
भवति । सप्तदश इति सप्त – दशः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै । अतिरात्रावित्यति – रात्रौ ।
अभितः । भवतः । अन्नाद्यस्येत्यन्न – अद्यस्य । परिगृहीत्या इति
परि – गृहीत्यै । 21 (37) (एतथ् – सप्तत्रिंशच्च) (A8)

7.3.9.1

सा वि॒राड् वि॒क्रम्या॑ति॒ष्ठद्-ब्र॑ह्म॒णा दे॒वेष्व॑न्ने॒ना-सु॑रेषु॒ ते दे॒वा
 अ॒काम॑यन्तो॒भय॑ꣳ सं वृ॑ञ्जीमहि॒ ब्रह्म॑ चान्नं॒ चेति॑ त ए॒ता
 वि॑ꣳशतिꣳ रा॒त्रीर॑पश्यन् ततो॒ वै त उ॒भय॑ꣳ सम॑वृञ्जत॒ ब्रह्म॑
 चान्नं॑ च ब्रह्म॒वर्च॑सिनोऽन्ना॒दा अ॑भवन् य ए॒वं वि॒द्वाꣳस ए॒ता
 आ॑सत उ॒भय॑मे॒व सँ वृ॑ञ्जते॒ ब्रह्म॑ चान्नं॒ च - [] 22

7.3.9.1 - Padam

सा । वि॒राडि॑ति वि - राट् । वि॒क्रम्ये॑ति वि - क्रम्य । अ॒ति॒ष्ठत् ।
 ब्र॑ह्म॒णा । दे॒वेषु॑ । अ॒न्नेन॑ । अ॒सुरेषु॑ । ते । दे॒वाः । अ॒काम॑यन्त ।
 उ॒भय॑ꣳ । समि॑ति । वृ॑ञ्जीमहि । ब्रह्म॑ । च । अ॒न्नम् । च । इति॑ ।
 ते । ए॒ताः । वि॑ꣳशतिम् । रा॒त्रीः । अ॒पश्यन् । ततः॑ । वै । ते ।
 उ॒भय॑ꣳ । समि॑ति । अ॒वृञ्ज॑त । ब्रह्म॑ । च । अ॒न्नम् । च ।
 ब्रह्म॒वर्च॑सिन इति ब्रह्म - वर्च॑सिनः । अ॒न्नादा॑ इत्यन्न - अ॒दाः ।
 अ॒भवन् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वाꣳसः॑ । ए॒ताः । आ॑सते । उ॒भय॑ꣳ ।
 ए॒व । समि॑ति । वृ॑ञ्जते । ब्रह्म॑ । च । अ॒न्नम् । च । 22 (50)

7.3.9.2

ब्रह्मवर्चसिनोऽन्नादा भवन्ति द्वे वा एते विराजौ तयोरेव नाना प्रति
तिष्ठन्ति विशो वै पुरुषो दश हस्त्या अङ्गुलयो दश पद्या यावानेव
पुरुषस्तमाप्त्वोत् तिष्ठन्ति ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं वाव
ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोका-नभ्यारोहन्त्यभिपूर्वं
त्र्यहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुवर्गं - [] 23

7.3.9.2 - Padam

ब्रह्मवर्चसिन इति ब्रह्म - वर्चसिनः । अन्नादा इत्यन्न - अदाः ।
भवन्ति । द्वे इति । वै । एते इति । विराजाविति वि-राजौ । तयोः ।
एव । नाना । प्रतीति । तिष्ठन्ति । विशः । वै । पुरुषः । दश ।
हस्त्याः । अङ्गुलयः । दश । पद्याः । यावान् । एव । पुरुषः । तम् ।
आप्त्वा । उदिति । तिष्ठन्ति । ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यहा
इति त्रि - अहाः । भवन्ति । इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् ।
गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् । अभ्यारोहन्तीत्यभि
-आरोहन्ति । अभिपूर्वमित्यभि - पूर्वम् । त्र्यहा इति त्रि - अहाः ।

भवन्ति । अभिपूर्वमित्यभि – पूर्वम् । एव ।

सुवर्गमिति सुवः-गम् । 23 (50)

7.3.9.3

लोकमभ्यारोहन्ति यदन्यतः पृष्ठानि स्युर्विविधं स्यान्मध्ये
 पृष्ठानि भवन्ति सविवधत्वायौजो वै वीर्यं पृष्ठान्योज एव वीर्यं
 मध्यतो दधते बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ
 बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै
 यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव सुवर्गं लोकं यन्ति पराञ्चो वा
 एते सुवर्गं () लोकमभ्यारोहन्ति ये पराचीनानि पृष्ठान्युपयन्ति
 प्रत्यङ् न्यहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो प्रतिष्ठित्या उभयोर्लोकयार्
 ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्त्यतिरात्रावभितो भवतो ब्रह्मवर्चस-स्यान्नाद्यस्य
 परिगृहीत्यै । 24

7.3.9.3 - Padam

लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि-आरोहन्ति । यत् । अन्यतः । पृष्ठानि ।
 स्युः । विविधमिति वि – विवधम् । स्यात् । मध्ये । पृष्ठानि ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

भवन्ति । स॒विव॑ध॒त्वाये॑ति॒ स॒विव॑ध – त्वा॒य । ओ॒जः । वै । वी॒र्य॑म् ।
पृ॒ष्ठानि॑ । ओ॒जः । ए॒व । वी॒र्य॑म् । म॒ध्यतः॑ । द॒धते॑ ।
बृ॒हद्र॑थ॒न्तरा॑भ्या॒मिति॑ बृ॒हत् – र॒थन्त॑रा॒भ्याम् ॥ य॒न्ति । इ॒यम् । वा॒व ।
र॒थन्त॑र॒मिति॑ र॒थं – त॒रम् । अ॒सौ । बृ॒हत् । आ॒भ्याम् । ए॒व । य॒न्ति ।
अथो॑ इति॑ । अ॒नयोः॑ ॥ ए॒व । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । ए॒ते इति॑ । वै ।
य॒ज्ञस्य॑ । अ॒ञ्जसा॑य॒नी इत्य॑ञ्जसा – अ॒यनी॑ । स्रु॒ती इति॑ ।
ता॒भ्याम् ॥ ए॒व । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् । य॒न्ति ।
प॒राञ्चः॑ ॥ वै । ए॒ते । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः – ग॒म् () । लो॒कम् ।
अ॒भ्यारो॑ह॒न्तीत्य॑भि – आ॒रोह॑न्ति । ये । प॒राची॑नानि । पृ॒ष्ठानि॑ ।
उ॒पय॑न्तीत्यु॒प – य॒न्ति । प्र॒त्यङ् । त्र्य॒ह इति॑ त्रि – अ॒हः । भ॒वति॑ ।
प्र॒त्यव॑रूढ्या इति॑ प्र॒ति – अ॒वरू॑ढ्यै । अथो॑ इति॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑
प्र॒ति – स्थि॑त्यै ॥ उ॒भयोः॑ ॥ लो॒कयोः॑ ॥ ऋ॒ध्वा । उ॒दिति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ ।
अ॒तिरा॑न्ना॒वित्य॑ति – रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ । भ॒वतः॑ । ब्र॒ह्मव॑र्च॒सस्ये॑ति
ब्र॒ह्म – व॑र्च॒सस्य॑ । अ॒न्नाद्य॑स्येत्य॒न्न – अ॒द्यस्य॑ ।

परि॑गृही॒त्या इति॑ परि॑ – गृही॒त्यै । 24 (73) (वृ॒ञ्जते॑ ब्र॒ह्म चां॑ नं॒ च
– सु॒वर्ग॑ – मे॒ते सु॒वर्गं॑ – त्रयो॑वि॒ंशति॑श्च) (A9)

7.3.10.1

असा॑वादि॒त्योऽस्मिन्॑ लो॒क आ॑सीत् तं दे॒वाः पृ॒ष्ठैः परि॑गृह्य सु॒वर्गं
लो॒कम॑गमयन् परै॑रवस्तात् पर्य॑गृह्णन् दि॒वाकी॑र्त्ये॒न सु॒वर्गे॑ लो॒के
प्र॒त्यस्था॑पयन् परैः॑ परस्तात् पर्य॑गृह्णन् पृ॒ष्ठैरु॑पावा॒रोह॑न्त्स वा
असा॑वादि॒त्योऽमुष्मिन्॑ लो॒के परै॑रुभयतः परि॑गृहीतो यत् पृ॒ष्ठानि॑
भव॑न्ति सु॒वर्गमे॒व तैर्लो॒कं य॑जमाना यन्ति॑ परै॑रवस्तात् परि॑ गृह्णन्ति
दि॒वाकी॑र्त्ये॒न – [] 25

7.3.10.1 - Padam

असौ॑ । आ॒दि॒त्यः । अ॒स्मिन् । लो॒के । आ॒सीत् । तम् । दे॒वाः ।
पृ॒ष्ठैः । परि॑गृह्येति परि॑ – गृह्य॑ । सु॒वर्ग॑मिति सु॒वः – गम् । लो॒कम् ।
अ॒गम॑यन् । परैः॑ । अ॒वस्ता॑त् । परी॑ति । अ॒गृह्ण॑न् । दि॒वाकी॑र्त्ये॒नेति॑
दि॒वा – की॑र्त्ये॒न । सु॒वर्ग॑ इति सु॒वः – गे । लो॒के । प्र॒तीति॑ ।
अ॒स्था॑पयन् । परैः॑ । परस्ता॑त् । परी॑ति । अ॒गृह्ण॑न् । पृ॒ष्ठैः ।

उपा॒वा॒रो॒ह॒न्नि॒त्यु॒प – अ॒वा॒रो॒ह॒न् । सः । वै । अ॒सौ । आ॒दि॒त्यः ।
 अ॒मु॒ष्मि॒न् । लो॒के । परैः॑ । उ॒भ॒य॒तः । परि॑गृ॒ही॒त इति॑ परि॒-गृ॒ही॒तः ।
 यत् । पृ॒ष्ठा॒नि । भ॒व॒न्ति । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति सु॒वः – ग॒म् । ए॒व । तैः ।
 लो॒क॒म् । य॒ज॒मा॒नाः । य॒न्ति । परैः॑ । अ॒व॒स्ता॒त् । प॒री॒ति । गृ॒ह्ण॒न्ति ।
 दि॒वा॒की॒र्त्ये॑नेति॑ दि॒वा – की॒र्त्ये॑न । 25 (50)

7.3.10.2

सु॒व॒र्गे लो॒के प्र॒ति ति॒ष्ठ॒न्ति परैः॑ प॒र॒स्ता॒त् परि॑ गृ॒ह्ण॒न्ति पृ॒ष्ठै॒रु॒पा॒व॒रो॒ह॒न्ति
 यत् परे॑ प॒र॒स्ता॒न्न स्युः॑ प॒राञ्चः॑ सु॒व॒र्गा-ल्लो॒का॒न्नि॒ष्प॒द्ये॒रन्
 य॒द॒व॒स्ता॒न्न स्युः॑ प्र॒जा निर्द॑हे॒युर॒भितो॑ दि॒वा॒की॒र्त्ये॑ परः॑सा॒मानो॑ भ॒व॒न्ति
 सु॒व॒र्ग ए॒वैनां॑ लो॒क उ॒भ॒य॒तः परि॑ गृ॒ह्ण॒न्ति य॒ज॒मा॒ना वै दि॒वा॒की॒र्त्ये॑
 सँव॑त्स॒रः परः॑सा॒मानो॑ऽभितो॑ दि॒वा॒की॒र्त्ये॑ परः॑सा॒मानो॑ भ॒व॒न्ति

सँव॑त्स॒र ए॒वो॒भ॒य॒तः – [] 26

7.3.10.2 - Padam

सु॒व॒र्ग इति॑ सु॒वः-गे । लो॒के । प्र॒ती॒ति । ति॒ष्ठ॒न्ति । परैः॑ । प॒र॒स्ता॒त् ।
 प॒री॒ति । गृ॒ह्ण॒न्ति । पृ॒ष्ठैः॑ । उ॒पा॒व॒रो॒ह॒न्ती॒त्यु॒प – अ॒व॒रो॒ह॒न्ति । यत् ।

परे॑ । परस्तात्॑ । न । स्युः॑ । परञ्चः॑ । सुवर्गादिति॑ सुवः – गात् ।
 लोकात्॑ । निरिति॑ । पद्ये॑रन् । यत् । अवस्तात्॑ । न । स्युः॑ ।
 प्रजा॑ इति प्र – जाः । निरिति॑ । दहे॑युः । अभितः॑ । दिवाकीर्त्यमिति॑
 दिवा – कीर्त्यम्॑ । परस्सामान॑ इति परः – सामानः । भवन्ति ।
 सुवर्ग॑ इति सुवः – गे । एव । एनान् । लोके । उभयतः॑ । परीति॑ ।
 गृह्णन्ति॑ । यजमानाः॑ । वै । दिवाकीर्त्यमिति॑ दिवा – कीर्त्यम्॑ ।
 सँवथ्सर॑ इति सं – वथ्सरः । परस्सामान॑ इति परः – सामानः ।
 अभितः॑ । दिवाकीर्त्यमिति॑ दिवा – कीर्त्यम्॑ । परस्सामान॑ इति
 परः॑ सामानः । भवन्ति । सँवथ्सर॑ इति सं – वथ्सरे । एव ।
 उभयतः॑ । 26 (50)

7.3.10.3

प्रति॑ तिष्ठन्ति पृष्ठं॑ वै दिवाकीर्त्यं॑ पार्श्वे॑ परःसामानो॑ ऽभितो॑
 दिवाकीर्त्यं॑ परःसामानो॑ भवन्ति॑ तस्मादभितः॑ पृष्ठं॑ पार्श्वे॑
 भूयिष्ठा॑ ग्रहा॑ गृह्यन्ते॑ भूयिष्ठञ् शस्यते॑ यज्ञस्यैव॑ तन्मध्यतो॑
 ग्रन्थिं॑ ग्रथन्त्यविस्रञ्साय॑ सप्त॑ गृह्यन्ते॑ सप्त॑ वै शीर्षण्याः॑

प्राणाः प्राणानेव यजमानेषु दधति यत् पराचीनानि पृष्ठानि
भवन्त्यमुमेव तै-लोकमभ्यारोहन्ति यदिमं लोकं न - [] 27

7.3.10.3 - Padam

प्रतीति । तिष्ठन्ति । पृष्ठम् । वै । दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् ।
पार्श्वे इति । परस्सामान इति परः - सामानः । अभितः ।
दिवाकीर्त्यमिति दिवा - कीर्त्यम् । परस्सामान इति परः-सामानः ।
भवन्ति । तस्मात् । अभितः । पृष्ठम् । पार्श्वे इति । भूयिष्ठाः । ग्रहाः ।
गृह्यन्ते । भूयिष्ठम् । शस्यते । यज्ञस्य । एव । तत् । मध्यतः ।
ग्रन्थिम् । ग्रथन्ति । अविस्त्रासायेत्यवि - स्त्रासाय । सप्त ।
गृह्यन्ते । सप्त । वै । शीर्षण्याः । प्राणा इति प्र - अनाः ।
प्राणानिति प्र - अनान् । एव । यजमानेषु । दधति । यत् ।
पराचीनानि । पृष्ठानि । भवन्ति । अमुम् । एव । तैः । लोकम् ।
अभ्यारोहन्तीत्यभि-आरोहन्ति । यत् । इमम् । लोकम् । न । 27 (50)

7.3.10.4

प्रत्यव॑-रोहे॑युरु॒द्धा मा॒द्येयु॑र्यज॒मानाः॑ प्र॒ वा मी॑येरन् यत् प्र॒तीची॑नानि
 पृ॒ष्ठानि॑ भव॒न्तीम॑मेव तैर्लो॒कं प्रत्यव॑रोहन्त्यथो॑ अस्मिन्ने॒व लोके॑ प्रति
 तिष्ठ॑न्त्यनु॒न्मादा॑येन्द्रो॒ वा अप्र॑तिष्ठित आसीत् स प्रजा॑पति-मुपा॑धावत्
 तस्मा॑ ए॒तमे॑कवि॒शति॑रात्रं प्राय॑च्छत् तमा॒ऽहरत्॑ तेना॑यजत॒ ततो॑ वै स
 प्रत्य॑तिष्ठद्ये॒ बहु॑याजिनो॒ ऽप्रति॑ष्ठिताः - [] 28

7.3.10.4 - Padam

प्रत्यव॑रोहे॑युरिति॒ प्रति - अव॑रोहे॑युः । उदि॑ति । वा । मा॒द्येयुः॑ ।
 यज॑मानाः । प्रेति॑ । वा । मी॒येरन् । यत् । प्र॒तीची॑नानि । पृ॒ष्ठानि॑ ।
 भव॑न्ति । इ॒मम् । ए॒व । तैः॑ । लो॒कम् । प्रत्यव॑रोहन्तीति॒
 प्रति - अव॑रोहन्ति । अथो॑ इति । अस्मि॑न् । ए॒व । लो॒के । प्रती॑ति ।
 तिष्ठ॑न्ति । अनु॒न्मादा॑येत्यनुत् - मा॒दाय॑ । इन्द्रः॑ । वै । अप्र॑तिष्ठित
 इत्य॑प्रति - स्थि॒तः । आसी॑त् । सः । प्रजा॑पतिमिति॒ प्रजा॑-पतिम् ।
 उपेति॑ । अ॒धावत् । तस्मै॑ । ए॒तम् । ए॒कवि॑शति॒रात्रमि॑त्ये॒कवि॑शति
 -रा॒त्रम् । प्रेति॑ । अ॒यच्छत् । तम् । एति॑ । अ॒हरत् । तेन॑ । अ॒यज॑त ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

ततः॑ । वै॑ । सः॑ । प्रतीति॑ । अतिष्ठत्॑ । ये॑ । बहु॒याजिन॑ इति॑
बहु॑ – याजिनः॑ । अप्रतिष्ठिता॑ इत्यप्रति॑ – स्थिताः॑ । 28 (50)

7.3.10.5

स्युस्त॑ एकवि॒ंशति॑-रात्रमा॒सीरन्॑ द्वादश॑ मासाः पञ्च॒र्तवस्त्रय॑ इमे
लोका॑ असावा॒दित्य॑ एकवि॒ंश एता॑वन्तो वै दे॒वलोका॑स्तेष्वेव॑ यथा
पूर्व॑ प्रति॑ तिष्ठन्त्यसावा॒दित्यो॑ न व्यरोचत॑ स प्रजा॑पतिमुपाधावत्
तस्मा॑ एतमे॒कवि॒ंशति॑रात्रं प्रायच्छत्॑ तमाऽहरत्॑ तेनायजत॑ ततो॑ वै
सो॑ ऽरोचत॑ य एवं विद्वा॒ंस एकवि॒ंशति॑रात्रमासते॑ () रोचन्त॑
एवैकवि॒ंशति॑रात्रो भवति॑ रुग्वा एकवि॒ंशो रुच॑मेव गच्छन्त्यथो॑
प्रतिष्ठामेव॑ प्रतिष्ठा ह्येकवि॒ंशो ऽति॑रात्रावभितो॑ भवतो ब्रह्मवर्च॑सस्य
परिगृहीत्यै॑ । 29

7.3.10.5 - Padam

स्युः॑ । ते॑ । एकवि॒ंशति॑रात्रमित्येकवि॒ंशति॑ – रात्रम्॑ । आसीरन्॑ ।
द्वादश॑ । मासाः॑ । पञ्च॑ । ऋतवः॑ । त्रयः॑ । इमे॑ । लोकाः॑ । असौ॑ ।
आदित्यः॑ । एकवि॒ंश इत्येक॑ – वि॒ंशः॑ । एता॑वन्तः । वै॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

दे॒वलो॒का इति॑ दे॒व – लो॒काः । तेषु॑ । ए॒व । यथा॑पूर्वमिति॑
यथा – पूर्वम् । प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति॑ । असौ॑ । आ॒दित्यः॑ । न । वीति॑ ।
अ॒रोच॑त् । सः । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा – प॒तिम् । उपेति॑ । अ॒धाव॑त् ।
तस्मै॑ ॥ ए॒तम् । ए॒कवि॑ञ्शतिरात्रमित्येकविञ्शति – रात्रम् । प्रेति॑ ।
अ॒यच्छ॑त् । तम् । एति॑ । अ॒हर॑त् । तेन॑ । अ॒यज॑त् । ततः॑ । वै । सः ।
अ॒रोच॑त् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वाञ्॑सः । ए॒कवि॑ञ्शतिरात्रमित्येकविञ्शति
– रात्रम् । आ॒स॒ते () । रोच॑न्ते । ए॒व । ए॒कवि॑ञ्शतिरात्र
इत्येकविञ्शति – रात्रः॑ । भ॒वति॑ । रुक् । वै । ए॒कवि॑ञ्श
इत्येक – विञ्शः॑ । रुच॑म् । ए॒व । ग॒च्छ॑न्ति । अथो॑ इति॑ ।
प्र॒तिष्ठा॑मिति॑ प्र॒ति – स्था॑म् । ए॒व । प्र॒तिष्ठे॑ति प्र॒ति – स्था॑ । हि ।
ए॒कवि॑ञ्श इत्येक – विञ्शः॑ । अ॒तिरा॑त्रावित्यति – रात्रौ॑ ।
अ॒भि॒तः । भ॒वतः॑ । ब्र॒ह्मव॑र्चसस्येति॑ ब्र॒ह्म – व॑र्चसस्य॑ । परि॑गृहीत्या
इति॑ परि – गृहीत्यै॑ । 29 (71) (गृह्णन्ति॑ दि॒वाकी॑र्त्येनै – वो॒भय॑तो –
ना – प्र॒तिष्ठा॑ – आ॒स॒त – ए॒कवि॑ञ्शतिश्च) (A10)

7.3.11.1

अ॒र्वाङ् य॒ज्ञः सं॑ क्रा॒मत्व॑मुष्मा॒दधि॑ मा॒मभि॑ । ऋ॒षीणां॑ यः पु॒रोहि॑तः ।
नि॒र्दे॒वं नि॒र्वी॒रं कृ॒त्वा विष्क॑न्धं तस्मिन् ही॒यतां॑ योऽस्मा॒न् द्वेष्टि॑ ।
शरी॑रं य॒ज्ञश॑मलं कु॒सीदं॑ तस्मिन्त्सीद॒तु योऽस्मा॒न् द्वेष्टि॑ ।
य॒ज्ञ य॒ज्ञस्य॑ यत् ते॒जस्ते॑न संक्राम॑ मा॒मभि॑ ।
ब्रा॒ह्मणा॑नृ॒त्विजो॑ दे॒वान् य॒ज्ञस्य॑ तप॒सा ते स॒वाह॑मा हु॒वे ।
इष्टे॑न प॒क्वमु॑प – [] 30

7.3.11.1 - Padam

अ॒र्वाङ् । य॒ज्ञः । स॒मि॒ति॑ । क्रा॒म॒तु॑ । अ॒मुष्मा॑त् । अ॒धी॒ति॑ । मा॒म् ।
अ॒भि॑ । ऋ॒षीणा॑म् । यः । पु॒रोहि॑त इति पु॒रः – हि॒तः । नि॒र्दे॒वमि॑ति
निः – दे॒वम् । नि॒र्वी॒रमि॑ति निः – वी॒रम् । कृ॒त्वा । विष्क॑न्धमि॒ति
वि – स्क॑न्धम् । तस्मिन् । ही॒यता॑म् । यः । अ॒स्मा॒न् । द्वेष्टि॑ ।
शरी॑रम् । य॒ज्ञश॑मलमि॒ति य॒ज्ञ – श॑मलम् । कु॒सीद॑म् । तस्मिन् ।
सीद॑तु । यः । अ॒स्मा॒न् । द्वेष्टि॑ । य॒ज्ञ । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । ते॒जः । ते॒न ।
स॒मि॒ति॑ । क्रा॒म । मा॒म् । अ॒भि॑ । ब्रा॒ह्मणा॑न् । ऋ॒त्विजः॑ । दे॒वान् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

य॒ज्ञस्य॑ । तप॑सा । ते॒ । सव॑ । अ॒हम् । एति॑ । हु॒वे । इ॒ष्टेन॑ । प॒क्वम् ।
उपेति॑ । 30 (50)

7.3.11.2

ते हु॒वे सवा॑हं । सं ते॑ वृ॒ञ्जे सु॒कृत॑ꣳ सं प्र॒जां प॒शून् ।
प्रै॒षान्त्-सा॒मिधे॑नी-रा॒घारा॑वा॒ज्यभा॑गावा-श्रु॒तं प्र॒त्याश्रु॑त॒मा शृ॑णामि ते ।
प्र॒याजा॑नू॒याजा॑न्त्-स्वि॒ष्टकृ॑त-मि॒डामा॑शिष आ वृ॒ञ्जे सु॒वः ।
अ॒ग्निने॑न्द्रेण॒ सोमे॑न॒ सर॑स्वत्या॒ विष्णु॑ना दे॒वता॑भिः ।
या॒ज्यानु॑वा॒क्याभ्या॑मुप॒ ते हु॒वे सवा॑हं य॒ज्ञमा॑ ददे॒ ते व॑षट्कृतं ।
स्तु॒तꣳ श॒स्त्रं प्र॑ति॒गरं॒ ग्रह॑मि॒डामा॑शिष - [] 31

7.3.11.2 - Padam

ते॒ । हु॒वे । सव॑ । अ॒हम् । समि॑ति । ते॒ । वृ॒ञ्जे । सु॒कृत॑मिति॒
सु - कृ॒तम् । समि॑ति । प्र॒जामि॑ति प्र - जा॒म् । प॒शून् । प्रै॒षानि॑ति
प्र - ए॒षान् । सा॒मिधे॑नीरिति॒ सां - इ॒धेनीः॑ । आ॒घारा॑वित्या॒-घा॒रौ ।
आ॒ज्यभा॑गावित्या॒ज्य - भा॒गौ । आ॒श्रु॑तमित्या - श्रु॒तम् ।
प्र॒त्याश्रु॑तमिति॒ प्रति - आ॒श्रु॑तम् । एति॑ । शृ॒णामि॑ । ते॒ ।

प्रया॑जानू॒याजा॑निति॑ प्रयाज – अनु॒याजा॑न् । स्वि॒ष्टकृ॒तमि॑ति॑
स्वि॒ष्ट – कृ॒तम् ॥ इ॒डाम् ॥ आ॒शिष॑ इत्या॑ – शिषः॑ । एति॑ । वृ॒ञ्जे ।
सुवः॑ । अ॒ग्निना॑ ॥ इ॒न्द्रेण॑ । सोमे॑न । सर॑स्वत्या । विष्णु॑ना ।
देवता॑भिः । या॒ज्यानु॒वाक्या॑भ्यामिति॑ याज्या – अनु॒वाक्या॑भ्याम् ।
उपेति॑ । ते । हु॒वे । सव॑ । अ॒हम् । य॒ज्ञम् । एति॑ । ददे॑ । ते ।
वषट्कृ॒तमि॑ति॑ वषट् – कृ॒तम् । स्तु॒तम् । श॒स्त्रम् । प्रति॑गरमिति॑
प्रति – गर॑म् । ग्र॒हम् । इ॒डाम् । आ॒शिष॑ इत्या॑ – शिषः॑ । 31 (50)

7.3.11.3

आ वृ॒ञ्जे सुवः॑ । प॒त्नीसँ॑याजा॑नुप॑ ते हुवे सवा॒हꣳ समि॑ष्टय॒जुरा ददे॑
तव॑ । प॒शून्थ्-सु॑तं पुरो॒डाशा॑न्थ्-सव॑नान्योत॒ यज्ञं॑ ।
देवा॑न्थ्-सेन्द्रा॒नुप॑ ते हुवे सवा॒ह-म॒ग्निमु॑खा॒न्थ्-सोम॑वतो॒ ये च
विश्वे॑ ॥ 32

7.3.11.3 - Padam

एति॑ । वृ॒ञ्जे । सुवः॑ । प॒त्नीसँ॑याजा॑निति॑ पत्नी-सँ॑याजा॑न् । उपेति॑ ।
ते । हु॒वे । सव॑ । अ॒हम् । समि॑ष्टय॒जुरिति॑ समिष्ट – य॒जुः । एति॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

ददे । तव । पशून् । सुतम् । पुरोडाशान् । सवनानि । एति । उत ।
यज्ञम् । देवान् । सेन्द्रानिति स-इन्द्रान् । उपेति । ते । हुवे । सव ।
अहम् । अग्निमुखानित्यग्नि - मुखान् । सोमवत इति सोम-वतः ।
ये । च । विश्वे ॥ 32 (32)

(उप - ग्रहमिडामाशिषो - द्वात्रिंशच्च) (A11)

7.3.12.1

भूतं भव्यं भविष्यद्वषट्थ् स्वाहा नम ऋक् साम यजुर्वषट्थ् स्वाहा
नमो गायत्री त्रिष्टुब् जगती वषट्थ् स्वाहा नमः पृथिव्यन्तरिक्षं
द्यौर्वषट्थ् स्वाहा नमो ऽग्निर्वायुः सूर्यो वषट्थ् स्वाहा नमः प्राणो-
व्यानो-ऽपानो वषट्थ् स्वाहा नमो ऽन्नं कृषि-वृष्टि-वषट्थ् स्वाहा
नमः पितापुत्रः पौत्रो वषट्थ् स्वाहा नमो भूर्भुवः () सुव वषट्थ्
स्वाहा नमः । 33

7.3.12.1 - Padam

भूतम् । भव्यम् । भविष्यत् । वषट् । स्वाहा । नमः । ऋक् । साम ।
यजुः । वषट् । स्वाहा । नमः । गायत्री । त्रिष्टुप् । जगती । वषट् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

स्वाहा॑ । नमः॑ । पृ॒थि॒वी । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । द्यौः॑ । वषट् । स्वाहा॑ ।
नमः॑ । अ॒ग्निः॑ । वा॒युः॑ । सूर्यः॑ । वषट् । स्वाहा॑ । नमः॑ । प्रा॒ण इति॑
प्र -अनः॑ । व्या॒न इति॑ वि - अनः॑ । अ॒पा॒न इत्य॑प-अनः॑ । वषट् ।
स्वाहा॑ । नमः॑ । अ॒न्न॒म् । कृ॒षिः॑ । वृ॒ष्टिः॑ । वषट् । स्वाहा॑ । नमः॑ ।
पि॒ता । पु॒त्रः॑ । पौ॒त्रः॑ । वषट् । स्वाहा॑ । नमः॑ । भूः॑ । भुवः॑ () ।
सु॒वः॑ । वषट् । स्वाहा॑ । नमः॑ । 33 (54)

(भुव॑ - श्र॒त्वा॒रि॑ च) (A12)

7.3.13.1

आ॒ मे॑ गृ॒हा भ॒व॒न्त्वा प्र॒जा म॒ आ॒ मा॒ य॒ज्ञो वि॒शतु॑ वी॒र्या॑वान् ।
आपो॑ दे॒वीर्य॑ज्ञि॒या माऽऽवि॑शन्तु॒ सह॑स्रस्य॒ मा भू॒मा मा प्र॑ हासीत् ।
आ॒ मे॑ ग्र॒हो भ॒व॒त्वा पु॒रोरु॑ख् स्तु॒तश॑स्त्रे॒ मा ऽऽवि॑शता॒ समी॑ची ।
आ॒दि॒त्या रु॒द्रा व॑स॒वो मे॑ स॒दस्याः॑ सह॑स्रस्य॒ मा भू॒मा मा प्र॑ हासीत् ।
आ॒ माऽग्नि॑ष्टो॒मो वि॑शतू () कथ्य॑श्चाति॒रात्रो॑ माऽऽ वि॑शत्वापि॒शर्व॑रः ।
ति॒रो अ॑ह्नि॒या मा॒ सु॒हु॒ता आ॑ वि॒शन्तु॑ सह॑स्रस्य॒ मा भू॒मा मा प्र॑
हासीत् । 34

7.3.13.1 - Padam

ए॒ति॑ । मे॒ । गृ॒हाः॑ । भ॒वन्तु॑ । ए॒ति॑ । प्र॒जे॒ति॑ प्र – जा॒ । मे॒ । ए॒ति॑ ।
मा॒ । य॒ज्ञः॑ । वि॒शतु॑ । वी॒र्या॑वा॒निति॑ वी॒र्य – वा॒न् । आ॒पः॑ । दे॒वीः॑ ।
य॒ज्ञियाः॑ । मा॒ । ए॒ति॑ । वि॒शन्तु॑ । स॒हस्र॑स्य । मा॒ । भू॒मा॑ । मा॒ ।
प्रे॒ति॑ । हा॒सीत् । ए॒ति॑ । मे॒ । ग्र॒हः॑ । भ॒वतु॑ । ए॒ति॑ । पु॒रोरु॑गि॒ति॑
पु॒रः – रुक्॑ । स्तु॒तश॑स्त्रे इति॑ स्तु॒त – श॑स्त्रे । मा॒ । ए॒ति॑ ।
वि॒शता॑म् । स॒मीची॑ इति॑ । आ॒दि॒त्याः॑ । रु॒द्राः॑ । व॒सवः॑ । मे॒ ।
स॒दस्याः॑ । स॒हस्र॑स्य । मा॒ । भू॒मा॑ । मा॒ । प्रे॒ति॑ । हा॒सीत् । ए॒ति॑ ।
मा॒ । अ॒ग्नि॑ष्टो॒म इ॒त्यग्नि॑ – स्तो॒मः॑ । वि॒शतु॑ () । उ॒क्थ्यः॑ । च॒ ।
अ॒ति॒रात्र॑ इत्य॑ति – रा॒त्रः॑ । मा॒ । ए॒ति॑ । वि॒शतु॑ । आ॒पि॒शर्व॑र
इ॒त्यापि॑ – शर्व॑रः । ति॒रो अ॒ह्निया॑ इति॑ ति॒रः – अ॒ह्नियाः॑ । मा॒ ।
सु॒हु॒ता इति॑ सु – हु॒ताः॑ । ए॒ति॑ । वि॒शन्तु॑ । स॒हस्र॑स्य । मा॒ । भू॒मा॑ ।
मा॒ । प्रे॒ति॑ । हा॒सीत् । 34 (68)

(अ॒ग्नि॑ष्टो॒मो वि॒शत्व॑ – षा॒दश॑ च) (A13)

7.3.14.1

अग्निना तपोऽन्वभवद्-वाचा ब्रह्म मणिना रूपाणीन्द्रेण देवान् वातेन
 प्राणान्त् सूर्येण द्यां चन्द्रमसा नक्षत्राणि यमेन पितृन् राज्ञा मनुष्यान्
 फलेन नादेयानजगरेण सर्पान् व्याघ्रेणाऽऽरण्यान् पशूञ्छ्येनेन
 पतत्रिणो वृष्णाऽश्वानृषभेण गा बस्तेनाजा वृष्णिनाऽवीर्ऋहिणाऽन्नानि
 यवेनौषधीर्न्यग्रोधेन वनस्पतीनुदुम्बरेणोर्जा गायत्रिया छन्दाऽसि त्रिवृता
 स्तोमान् ब्राह्मणेन () वाचं । 35

7.3.14.1 - Padam

अग्निना । तपः । अन्विति । अभवत् । वाचा । ब्रह्म । मणिना ।
 रूपाणि । इन्द्रेण । देवान् । वातेन । प्राणानिति प्र - अनान् ।
 सूर्येण । द्याम् । चन्द्रमसा । नक्षत्राणि । यमेन । पितृन् । राज्ञा ।
 मनुष्यान् । फलेन । नादेयान् । अजगरेण । सर्पान् । व्याघ्रेण ।
 आरण्यान् । पशून् । श्येनेन । पतत्रिणः । वृष्णा । अश्वान् ।
 ऋषभेण । गाः । बस्तेन । अजाः । वृष्णिना । अवीः । ऋहिणा ।
 अन्नानि । यवेन । ओषधीः । न्यग्रोधेन । वनस्पतीन् । उदुम्बरेण ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

ऊ॒र्जम् । गाय॑त्रिया । छन्दा॑सि । त्रिवृ॑तेति॒ त्रि – वृ॒ता॑ । स्तो॒मान् ।
ब्रा॒ह्म॒णेन॑ () । वा॒चम् । 35 (51) (ब्रा॒ह्म॒णेनै॑ – कं॑ च) (A14)

7.3.15.1

स्वाहा॑ऽऽधि॒माधी॑ताय॒ स्वाहा॑ स्वाहा॑ऽऽधी॒तं मन॑से॒ स्वाहा॑ स्वाहा॑ मनः॑
प्रजा॑पतये॒ स्वाहा॑ काय॒ स्वाहा॑ कस्मै॒ स्वाहा॑ कतमस्मै॒ स्वाहा॑ ऽदित्यै॑
स्वाहा॑ ऽदित्यै॑ मह्यै॑ स्वाहा॑ऽदित्यै॑ सु॒मृ॒डीकायै॑ स्वाहा॑ सर॒स्वत्यै॑ स्वाहा॑
सर॒स्वत्यै॑ बृ॒हत्यै॑ स्वाहा॑ सर॒स्वत्यै॑ पाव॒कायै॑ स्वाहा॑ पू॒ष्णे स्वाहा॑
पू॒ष्णे प्र॑पथ्याय॒ स्वाहा॑ पू॒ष्णे नर॑न्धिषाय॒ स्वाहा॑ त्वष्ट्रे॑ स्वाहा॑ त्वष्ट्रे॑
तुरी॑पाय॒ स्वाहा॑ त्वष्ट्रे॑ पु॒रु॒रूपाय॑ स्वाहा॑ () वि॒ष्णवे॑ स्वाहा॑
वि॒ष्णवे॑ नि॒खुर्य॑पाय॒ स्वाहा॑ वि॒ष्णवे॑ नि॒भूय॑पाय॒ स्वाहा॑ सर्व॑स्मै
स्वाहा॑ । 36

7.3.15.1 - Padam

स्वाहा॑ । आ॒धि॒मित्या॑ – धिम् । आ॒धी॑तायेत्या – धी॒ताय॑ । स्वाहा॑ ।
स्वाहा॑ । आ॒धी॑तमित्या – धी॒तम् । मन॑से । स्वाहा॑ । स्वाहा॑ । मनः॑ ।
प्रजा॑पतय इति॑ प्रजा – पतये॑ । स्वाहा॑ । काय॑ । स्वाहा॑ । कस्मै॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

स्वाहा॑ । क॒त॒म॒स्मै॑ ॥ स्वाहा॑ । अ॒दि॒त्यै॑ । स्वाहा॑ । अ॒दि॒त्यै॑ । म॒ह्यै॑ ॥
स्वाहा॑ । अ॒दि॒त्यै॑ । सु॒मृ॒डी॒का॒या इति॑ सु - मृ॒डी॒का॒यै॑ ॥ स्वाहा॑ ।
स॒र॒स्व॒त्यै॑ । स्वाहा॑ । स॒र॒स्व॒त्यै॑ । बृ॒ह॒त्यै॑ ॥ स्वाहा॑ । स॒र॒स्व॒त्यै॑ ।
पा॒व॒का॒यै॑ ॥ स्वाहा॑ । पू॒ष्णे॑ ॥ स्वाहा॑ । पू॒ष्णे॑ । प्र॒प॒थ्या॑येति॑
प्र-प॒थ्या॑य । स्वाहा॑ । पू॒ष्णे॑ । न॒र॒न्धि॑षाय । स्वाहा॑ । त्व॒ष्ट्रे॑ ॥ स्वाहा॑ ।
त्व॒ष्ट्रे॑ । तु॒री॒पा॒य॑ । स्वाहा॑ । त्व॒ष्ट्रे॑ । पु॒रु॒रू॒पा॒ये॒ति॑ पु॒रु - रू॒पा॒य॑ ।
स्वाहा॑ () । वि॒ष्ण॑वे । स्वाहा॑ । वि॒ष्ण॑वे । नि॒खुर्य॑पायेति॑ नि॒खुर्य॑ -
पा॒य॑ । स्वाहा॑ । वि॒ष्ण॑वे । नि॒भू॒य॒पा॒ये॒ति॑ नि॒भू॒य॑ - पा॒य॑ । स्वाहा॑ ।
स॒र्व॒स्मै॑ । स्वाहा॑ । 36 (60)

(पु॒रु॒रू॒पा॒य॑ स्वाहा॑ - द॒श॑ च) (A15)

7.3.16.1

द॒द्भ्यः॑ स्वाहा॑ ह॒नू॒भ्या॑ स्वाहा॑ ह॒ो॒ष्ठा॑भ्या॑ स्वाहा॑ मु॒खा॒य॑ स्वाहा॑
ना॒सि॒का॑भ्या॑ स्वाहा॑ ऽक्षी॑भ्या॑ स्वाहा॑ क॒र्णा॑भ्या॑ स्वाहा॑
पा॒र॒ इ॒क्ष॒वो॑ ऽवा॒र्ये॑भ्यः पक्ष्म॑भ्यः स्वाहा॑ ऽवा॒र॒ इ॒क्ष॒वः॑ पा॒र्ये॑भ्यः

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

पक्ष्मभ्यः स्वाहा शीर्ष्णे स्वाहा भ्रूभ्याः स्वाहा ललाटाय स्वाहा
मूर्ध्ने स्वाहा मस्तिष्काय स्वाहा केशेभ्यः स्वाहा वहाय स्वाहा
ग्रीवाभ्यः स्वाहा स्कन्धेभ्यः स्वाहा कीकसाभ्यः स्वाहा पृष्ठीभ्यः
स्वाहा पाजस्याय स्वाहा पार्श्वभ्याः स्वाहा- [] 37

7.3.16.1 - Padam

दद्भ्य इति दत् - भ्यः । स्वाहा । हनूभ्यामिति हनु - भ्याम् ।
स्वाहा । ओष्ठाभ्याम् । स्वाहा । मुखाय । स्वाहा । नासिकाभ्याम् ।
स्वाहा । अक्षीभ्याम् । स्वाहा । कर्णाभ्याम् । स्वाहा । पारे ।
इक्षवः । अवार्येभ्यः । पक्ष्मभ्य इति पक्ष्म - भ्यः । स्वाहा ।
अवारे । इक्षवः । पार्येभ्यः । पक्ष्मभ्य इति पक्ष्म - भ्यः । स्वाहा ।
शीर्ष्णे । स्वाहा । भ्रूभ्याम् । स्वाहा । ललाटाय । स्वाहा । मूर्ध्ने ।
स्वाहा । मस्तिष्काय । स्वाहा । केशेभ्यः । स्वाहा । वहाय । स्वाहा ।
ग्रीवाभ्यः । स्वाहा । स्कन्धेभ्यः । स्वाहा । कीकसाभ्यः । स्वाहा ।
पृष्ठीभ्य इति पृष्ठी - भ्यः । स्वाहा । पाजस्याय । स्वाहा ।

पार्श्व॑भ्याम् । स्वाहा॑ । 37 (50)

7.3.16.2

अ॒सा॒भ्या॑ स्वाहा॑ दोष॑भ्या॑ स्वाहा॑ बाहु॑भ्या॑ स्वाहा॑
जङ्घा॑भ्या॑ स्वाहा॑ श्रोणी॑भ्या॑ स्वाहो॑रुभ्या॑ स्वाहा॑ ऽष्ठी॑वद्भ्या॑
स्वाहा॑ जङ्घा॑भ्या॑ स्वाहा॑ भस॑दे स्वाहा॑ शिख॑ण्डेभ्यः स्वाहा॑
वा॒ल॒धा॒नाय॑ स्वाहा॑ ऽऽण्डा॑भ्या॑ स्वाहा॑ शे॒पाय॑ स्वाहा॑ रे॒त॒से॑ स्वाहा॑
प्र॒जा॒भ्यः॑ स्वाहा॑ प्र॒ज॒न॒नाय॑ स्वाहा॑ प॒द्भ्यः॑ स्वाहा॑ श॒फे॒भ्यः॑ स्वाहा॑
लो॒म॒भ्यः॑ स्वाहा॑ त्व॒चे॑ स्वाहा॑ लो॒हि॒ताय॑ स्वाहा॑ मा॒साय॑ स्वाहा॑
स्रा॒व॒भ्यः॑ स्वाहा॑ ऽस्थ॑भ्यः स्वाहा॑ म॒ज्ज॑भ्यः स्वाहा॑ () ऽङ्गै॑भ्यः
स्वाहा॑ ऽऽत्म॑ने स्वाहा॑ सर्व॑स्मै स्वाहा॑ । 38

7.3.16.2 - Padam

अ॒सा॒भ्याम् । स्वाहा॑ । दोष॑भ्यामि॒ति॑ दोष - भ्याम् । स्वाहा॑ ।
बाहु॑भ्यामि॒ति॑ बाहु - भ्याम् । स्वाहा॑ । जङ्घा॑भ्याम् । स्वाहा॑ ।
श्रोणी॑भ्यामि॒ति॑ श्राणि - भ्याम् । स्वाहा॑ । ऊ॒रु॒भ्यामि॒त्यूरु॑ - भ्याम् ।
स्वाहा॑ । अ॒ष्ठी॑वद्भ्यामि॒त्यष्ठी॑वत् - भ्याम् । स्वाहा॑ । जङ्घा॑भ्याम् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

स्वाहा॑ । भ॒स॒दे॑ । स्वाहा॑ । शि॒खण्डे॑भ्यः । स्वाहा॑ । वा॒ल॒धा॒ना॒ये॒ति॑
वा॒ल - धा॒ना॒य । स्वाहा॑ । अ॒ण्डा॑भ्याम् । स्वाहा॑ । शो॒पा॒य । स्वाहा॑ ।
रे॒त॒से॑ । स्वाहा॑ । प्र॒जा॒भ्य इति॑ प्र - जा॒भ्यः । स्वाहा॑ । प्र॒ज॒न॒ना॒ये॒ति॑
प्र - ज॒न॒ना॒य । स्वाहा॑ । प॒द्भ्य इति॑ पत् - भ्यः । स्वाहा॑ ।
श॒फे॑भ्यः । स्वाहा॑ । लो॒म॒भ्य इति॑ लो॒म - भ्यः । स्वाहा॑ । त्व॒चे ।
स्वाहा॑ । लो॒हि॒ता॒य । स्वाहा॑ । मा॒ञ्सा॑य । स्वाहा॑ । स्रा॒व॒भ्य इति॑
स्रा॒व - भ्यः । स्वाहा॑ । अ॒स्थ॒भ्य इत्य॑स्थ - भ्यः । स्वाहा॑ ।
म॒ज्ज॒भ्य इति॑ म॒ज्ज - भ्यः । स्वाहा॑ () । अ॒ङ्गे॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
आ॒त्म॒ने॑ । स्वाहा॑ । स॒र्व॒स्मै॑ । स्वाहा॑ । 38 (56)

(पा॒श्वा॒भ्याञ् स्वाहा॑ - म॒ज्ज॒भ्यः स्वाहा॑ - षट् च) (A16)

7.3.17.1

अ॒ञ्ज्ये॑ताय स्वाहा॑ ऽज्जि॒स॒क्था॑य स्वाहा॑ शि॒ति॒प॒दे॑ स्वाहा॑
शि॒ति॒क॒कु॒दे॑ स्वाहा॑ शि॒ति॒र॒न्ध्रा॑य स्वाहा॑ शि॒ति॒पृ॒ष्ठाय॑ स्वाहा॑
शि॒त्य॒ञ्सा॑य स्वाहा॑ पु॒ष्प॒कर्णा॑य स्वाहा॑ शि॒त्यो॒ष्ठाय॑ स्वाहा॑ शि॒ति॒भ्र॒वे॑
स्वाहा॑ शि॒ति॒भ॒स॒दे॑ स्वाहा॑ श्वे॒ता॒नू॒का॒शाय॑ स्वाहा॑ ऽञ्ज्ये॑ स्वाहा॑

ललामाय॑ स्वाहा ऽसित॑जवे॒ स्वाहा॑ कृष्णौ॒ताय॑ स्वाहा॑ रोहितै॒ताय॑
 स्वाहा॑ ऽरुणै॒ताय॑ स्वाहे॒दृशाय॑ स्वाहा॑ की॒दृशाय॑ स्वाहा॑
 ता॒दृशाय॑ स्वाहा॑ स॒दृशाय॑ स्वाहा॑ विस॒दृशाय॑ स्वाहा॑
 सुस॒दृशाय॑ स्वाहा॑ रू॒पाय॑ स्वाहा॑ () सर्व॑स्मै॒ स्वाहा॑ ॥ 39

7.3.17.1 - Padam

अञ्ज्ये॑तायेत्यञ्जि - ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ अञ्जिस॑क्थायेत्यञ्जि-
 स॒क्थाय॑ । स्वाहा॑ ॥ शि॒तिप॑द इति शि॒ति - प॑दे । स्वाहा॑ ॥
 शि॒तिक॑कुद इति शि॒ति - क॒कुदे॑ । स्वाहा॑ ॥ शि॒तिर॑न्ध्रायेति
 शि॒ति - र॑न्ध्राय । स्वाहा॑ ॥ शि॒तिपृ॑ष्ठायैति शि॒ति - पृ॑ष्ठाय । स्वाहा॑ ॥
 शि॒त्यञ्सा॑येति शि॒ति - अ॒ञ्साय॑ । स्वाहा॑ ॥ पु॒ष्पक॑र्णायैति
 पु॒ष्प - क॑र्णाय । स्वाहा॑ ॥ शि॒त्यो॑ष्ठायैति शि॒ति - ओ॑ष्ठाय ।
 स्वाहा॑ ॥ शि॒तिभ्र॑व इति शि॒ति - भ्र॑वे । स्वाहा॑ ॥ शि॒तिभ॑सद इति
 शि॒ति - भ॑सदे । स्वाहा॑ ॥ श्वेतानू॑काशायैति श्वेत - अ॒नूका॑शाय ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

स्वाहा॑ । अ॒ञ्जये॑ ॥ स्वाहा॑ । ल॒लामाय॑ । स्वाहा॑ । अ॒सित॑ज॒व
इ॒त्यसि॑त – ज॒वे । स्वाहा॑ । कृ॒ष्णौता॑येति॑ कृष्ण – ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ ।
रो॒हितै॑तायेति॑ रो॒हित – ए॒ताय॑ । स्वाहा॑ । अ॒रुणै॑तायेत्य॒रुण – ए॒ताय॑ ।
स्वाहा॑ । ई॒दृशाय॑ । स्वाहा॑ । की॒दृशाय॑ । स्वाहा॑ । ता॒दृशाय॑ ।
स्वाहा॑ । स॒दृशाय॑ । स्वाहा॑ । वि॒सदृ॑शायेति॑ वि-सदृशाय॑ । स्वाहा॑ ।
सु॒सदृ॑शायेति॑ सु – स॒दृशाय॑ । स्वाहा॑ । रू॒पाय॑ । स्वाहा॑ () ।
सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ । 39 (52) (रू॒पाय॑ स्वाहा॑ – द्वे च॑) (A17)

7.3.18.1

कृ॒ष्णाय॑ स्वाहा॑ श्वे॒ताय॑ स्वाहा॑ पि॒शङ्गाय॑ स्वाहा॑ सा॒रङ्गाय॑ स्वाहा॑
ऽरु॒णाय॑ स्वाहा॑ गौ॒राय॑ स्वाहा॑ ब॒भ्रवे॑ स्वाहा॑ न॒कुलाय॑ स्वाहा॑ रो॒हिताय॑
स्वाहा॑ शो॒णाय॑ स्वाहा॑ श्या॒वाय॑ स्वाहा॑ श्या॒माय॑ स्वाहा॑ पा॒कलाय॑
स्वाहा॑ सु॒रूपाय॑ स्वाहा॑ ऽनु॒रूपाय॑ स्वाहा॑ वि॒रूपाय॑ स्वाहा॑ स॒रूपाय॑
स्वाहा॑ प्र॒तिरू॑पाय॑ स्वाहा॑ श॒बलाय॑ स्वाहा॑ क॒मलाय॑ स्वाहा॑ पृ॒श्नये॑
स्वाहा॑ पृ॒श्नि॒सक्थाय॑ स्वाहा॑ सर्व॑स्मै स्वाहा॑ । 40

7.3.18.1 - Padam

कृ॒ष्णाय॑ । स्वाहा॑ ॥ श्वे॒ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ पि॒शङ्गाय॑ । स्वाहा॑ ॥ सा॒रङ्गाय॑ ।
 स्वाहा॑ ॥ अ॒रुणाय॑ । स्वाहा॑ ॥ गौ॒राय॑ । स्वाहा॑ ॥ ब॒भ्रुवे॑ । स्वाहा॑ ॥
 नकु॒लाय॑ । स्वाहा॑ ॥ रोहि॒ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ शो॒णाय॑ । स्वाहा॑ ॥
 श्यावा॑य । स्वाहा॑ ॥ श्या॒माय॑ । स्वाहा॑ ॥ पा॒कलाय॑ । स्वाहा॑ ॥
 सु॒रूपाये॑ति सु - रू॒पाय॑ । स्वाहा॑ ॥ अ॒नु॒रूपाये॑त्यनु - रू॒पाय॑ ।
 स्वाहा॑ ॥ वि॒रूपाये॑ति वि-रू॒पाय॑ । स्वाहा॑ ॥ स॒रूपाये॑ति स-रू॒पाय॑ ।
 स्वाहा॑ ॥ प्र॒ति॒रूपाये॑ति प्र॒ति - रू॒पाय॑ । स्वाहा॑ ॥ श॒बलाय॑ । स्वाहा॑ ॥
 क॒मलाय॑ । स्वाहा॑ ॥ पृ॒श्नये॑ । स्वाहा॑ ॥ पृ॒श्नि॒सक्थाये॑ति
 पृ॒श्नि - सक्थाय॑ । स्वाहा॑ ॥ स॒र्वस्मै॑ । स्वाहा॑ ॥ 40 (46)

(कृष्णाय - षट्चत्वारिंशत्) (A18)

7.3.19.1

ओष॑धीभ्यः स्वाहा॑ मू॒लेभ्यः॑ स्वाहा॑ तू॒लेभ्यः॑ स्वाहा॑ काण्डे॑भ्यः
 स्वाहा॑ वल्शे॑भ्यः स्वाहा॑ पु॒ष्पेभ्यः॑ स्वाहा॑ फ॒लेभ्यः॑ स्वाहा॑ गृ॒हीतेभ्यः॑

स्वाहा ऽगृहीतेभ्यः स्वाहा ऽवपन्नेभ्यः स्वाहा शयानेभ्यः स्वाहा
सर्वस्मै स्वाहा । 41

7.3.19.1 - Padam

ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । स्वाहा । मूलेभ्यः । स्वाहा । तूलेभ्यः ।
स्वाहा । काण्डेभ्यः । स्वाहा । वल्शेभ्यः । स्वाहा । पुष्पेभ्यः ।
स्वाहा । फलेभ्यः । स्वाहा । गृहीतेभ्यः । स्वाहा । अगृहीतेभ्यः ।
स्वाहा । अवपन्नेभ्य इत्यव - पन्नेभ्यः । स्वाहा । शयानेभ्यः ।
स्वाहा । सर्वस्मै । स्वाहा । 41 (24)

(ओषधीभ्य - श्वतुर्विंशतिः) (A19)

7.3.20.1

वनस्पतिभ्यः स्वाहा मूलेभ्यः स्वाहा तूलेभ्यः स्वाहा स्कन्धोभ्यः
स्वाहा शाखाभ्यः स्वाहा पर्णेभ्यः स्वाहा पुष्पेभ्यः स्वाहा फलेभ्यः
स्वाहा गृहीतेभ्यः स्वाहा ऽगृहीतेभ्यः स्वाहा ऽवपन्नेभ्यः स्वाहा
शयानेभ्यः स्वाहा शिष्टाय स्वाहा ऽतिशिष्टाय स्वाहा परिशिष्टाय
स्वाहा सञ्शिष्टाय स्वाहो -च्छिष्टाय स्वाहा रिक्ताय स्वाहा ऽरिक्ताय

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

स्वाहा प्र॑रि॒क्ताय॑ स्वाहा स॒ञ्॒रि॒क्ताय॑ स्वाहो –द्रि॒क्ताय॑ स्वाहा सर्व॑स्मै
स्वाहा । 42

7.3.20.1 - Padam

वन॑स्पति॒भ्य इति॑ वन॑स्पति – भ्यः । स्वाहा॑ । मू॒ले॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
तू॒ले॑भ्यः । स्वाहा॑ । स्क॒न्धो॑भ्य इति॑ स्क॒न्धः – भ्यः । स्वाहा॑ ।
शा॒खा॑भ्यः । स्वाहा॑ । पर्णे॑भ्यः । स्वाहा॑ । पु॒ष्पे॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
फ॒ले॑भ्यः । स्वाहा॑ । गृ॒ही॒ते॑भ्यः । स्वाहा॑ । अ॒गृ॒ही॒ते॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
अ॒व॒प॒न्ने॑भ्य इत्य॑व – प॒न्ने॑भ्यः । स्वाहा॑ । श॒या॒ने॑भ्यः । स्वाहा॑ ।
शि॒ष्टाय॑ । स्वाहा॑ । अ॒ति॒शि॒ष्टा॒ये॒त्य॒ति – शि॒ष्टाय॑ । स्वाहा॑ ।
प॒रि॒शि॒ष्टा॒ये॒ति प॒रि–शि॒ष्टाय॑ । स्वाहा॑ । स॒ञ्॒शि॒ष्टा॒ये॒ति सं – शि॒ष्टाय॑ ।
स्वाहा॑ । उ॒च्छि॒ष्टा॒ये॒त्युत् – शि॒ष्टाय॑ । स्वाहा॑ । रि॒क्ताय॑ । स्वाहा॑ ।
अ॒रि॒क्ताय॑ । स्वाहा॑ । प्र॒रि॒क्ता॒ये॒ति प्र – रि॒क्ताय॑ । स्वाहा॑ ।
स॒ञ्॒रि॒क्ता॒ये॒ति सं – रि॒क्ताय॑ । स्वाहा॑ । उ॒द्रि॒क्ता॒ये॒त्युत् – रि॒क्ताय॑ ।
स्वाहा॑ । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ । 42 (46)

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

(वनस्पतिभ्यः – षट् चत्वारिंशत्) (A20)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 20 Anuvaakams :-

(प्रज॑वं – ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नः॑ कि॒ – मे॒ष॒ वा॒ आ॒प्त॒ – आ॒दि॒त्या॑ उ॒भ्योः॑ –
प्र॒जा॒प॒ति॒र॒न्वा॒य॑ – न्नि॒न्द्रो॑ वै स॒दृङ् – डि॒न्द्रो॑ वै शि॒थि॒लः –
प्र॒जा॒प॒ति॒र॒का॒म॒य॒ता॑ ऽन्ना॒दः॑ – सा॒ वि॒रा॒ड् – सा॒वा॒दि॒त्यो॑ – ऽर्वा॒ङ् –
भू॒त॒ – मा॒ मे॒ – ऽग्नि॒ना॑ – स्वा॒हा॑ ऽधि॒न् – द॒द्भ्यो॑ ऽ – ज्ज्ये॒ताय॑ –
कृ॒ष्णा॑ – यौष॑धी॒भ्यो॑ – वन॑स्पति॒भ्यो॑ – वि॒ंश॒तिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(प्रज॑वं – प्र॒जा॒प॒ति॒ – र्यद॑छन्दो॒मं – ते॑ हु॒वे स॒वा॒ऽह॑ – मोष॑धी॒भ्यो॑
– द्वि॑चत्वारिंशत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of 7th Kandam

(प्र॒ज॒व॒ं – स॒र्व॒स्मै॑ स्वा॒हा॑)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे सप्तमकाण्डे तृतीयः

प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 7 – Prasanam 3 – TS 7.3

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	201
Anuvakam 2	2	91
Anuvakam 3	2	93
Anuvakam 4	2	84
Anuvakam 5	3	181
Anuvakam 6	2	101
Anuvakam 7	4	202
Anuvakam 8	2	87
Anuvakam 9	3	173
Anuvakam 10	5	271
Anuvakam 11	3	132
Anuvakam 12	1	54
Anuvakam 13	1	68
Anuvakam 14	1	51
Anuvakam 15	1	60
Anuvakam 16	2	106
Anuvakam 17	1	52

पद पाठे (वाक्य सहित) – सप्तमकाण्डे – तृतीयः प्रश्नः

Anuvakam 18	1	46
Anuvakam 19	1	24
Anuvakam 20	1	46
Total →	42	2123

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in